KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 125 — 1925 Federated Pressin jäsen. Tiistaina lokak. 27 p. — Tues., Oct. 27th, 1925 IX Vuosik. — Vol. IX

LILLBACKAN JA ETEENPÄIN-LEHDEN VÄLINEN OIKEUSJUTTU

MRS. PELLIKAN TODISTUS

Kuten olemme aikaisemmin kertonut, alotettiin pastori Lillbackan Eteenpäin-lehteä vastaan nostaman oikeusjutun kuulusteleminen tämän kuun 12 päivänä. Kuulusteltavana oli ensiksi syyttäjän todistajat. Niiden kuulustelun loputtua on kuulusteltavana ollut syytetyn, Eteenpäin-lehden puolesta hankittuja todistuksia, joista useat ovat olleet naisia. Eteenpäin-lehdessä on kaikkien todistajain selostukset esitetty perinpohjaisesti. Useat niistä ovat olleet hyvin mielenkiintoisia, kuten esim. Anna Rasilan, Josephine Salmisen, Judith Hakasen, Mathilda Korven, Eva Tuomen y.m. todistukset, joita emme kuitenkaan tilanahtauden tähden voi julkaista. Mutta kaikkein mielenkiintoisin on ollut

Mrs. Pellikan todistus,

jonka esitämme Eteenpäin-lehden mukaan:

Lokak. 20 pnä mielenkiintoisimman todistuksen esitti Mrs. Ida Pellikka, joka teki hämmästyttäviä paljastuksia Minneapolisista, Minn., jossa pastori Lillback aikaisemmassa kuulustelussa oli kieltänyt milloinkaan käyneensä. Mrs. Pellikka seisoi todistajan paikalla vakavana ja harkitsevana selittäen vakuuttavalla tavalla asioita, jotka saivat koko oikeussalin kauhusta sähsähtämään. Suurella tarkkaavaisuudella ja hiljaisuudella tapahtunut kuulustelu kävi seuraavalla tavalla.

Taylor: Missä asutte

Pellikka: Suracuse, N. Y.

T: Olette naimisissa?

P: Olen.

T: Montako lasta?

P: Neljä.

T: Asuitteko ennen Minneapolisissa, Minn.

P: Asuin. Vuodesta 1904 lähtien 14 vuotta.

T: Naimisiin mentyänne synnytitte lapsen.

P: Vuoden kuluttua.

T: Olitteko silloin palveluksessa Henry Mustosella,

P: En, me asuimme samassa talossa, silloin kun lapsi syntyi.

T: Tapasitteko silloin Lillbackan?

P: Kyllä Mustosen asunnolla.

T: Menittekö te Mustosen asunnolle?

P: Menin Mrs. Mustosen kutsusta.

T: Oliko se ensi kerta, jolloin tapasitte Lillbackan?

P: Oli.

T: Silloin oli lapsi 13 päivän vanha?

P: Niin.

T: Milloin lapsi syntyi?

P: Lokak.: 7 p:nä 1906.

T: Ketkä olivat läsnä Mrs. Mustosella juodessanne siellä kahvia kysymyksessä olevana päivänä?

P: Mrs. Mustonen ja hän esitti minulle Lillbackan.

T: Kun hän esitti Lillbackan, sanoiko Lillbacka miksi hän oli tullut Minneapolisiin?

P: En tiedä, mutta kun hän oli saarnamatkalla, halusi hän kastaa lapsen, koska meidät oli vain rauhantuomari vihkinyt eikä Mrs. Mustonen pitänyt sitä hyvänä.

T: Minkälaisella asialla Lillback oli?

P: Mustonen kertoi hänen olevan saarnamatkalla.

T: Annoitteko kastaa lapsenne?

P: En, minä menin huoneeseeni.

T: Mitä vastasitte Mrs. Mustosen kehotukseen lapsen kastamisesta?

P: Selitin, että mieheni ei anna rahaa siihen tarkotukseen.

T: Menittekö sitten huoneeseen?

P: Menin.

T: Tuliko Lillback perässä.

P: Tuli. Kun olin muuttamassa lapsen vaatteita, tuli Lillback taakseni ja otti minusta kiinni.

T: Soittiko tai kopistiko Lillback?

P: Ei. Hän pani oven lukkoon ja avaimen taskuunsa.

T: Panitteko te oven lukkoon?

P: En. Kun Mrs. Mustonen myöhemmin tuli ovelle oli se lukossa.

T: Koputtiko Mrs. Mustonen ovelle?

P: Hän löi kovasti.

T: Aukasiko Lillback oven?

P: Kyllä, näin hänen aukasevan oven.

T: Mitä Lillback teki teille, kun hän tuli huoneeseenne?

P: Hän pani kätensä minun päälleni. Hän veti minua ja sanoi, että jos tulen vuoteelle, niin hän sekä vihkii että kastaa yhtä aikaa ja se kestää vain viisi minuuttia. Tällöin putosi lapsi minun sylistäni.

T: Tuliko Mrs. Mustonen huoneeseen?

P: Tuli, ja hän hoiti minua.

T: Mitä Lillback teki, kun teillä oli lapsi sylissänne?

P: Hän koetti panna vuoteelle ja silloin lapsi putosi.

T: Te seisoitte silloin?

P: Kyllä.

T: Lakkasiko Lillback silloin, kun ovelle koputettiin?

P: Kyllä.

T: Oliko huoneessa sänky?

P: Oli.

T: Koettiko hän vetää teitä sänkyyn?

P: Kyllä, ja silloin lapsi putosikin.

T: Kun Mrs. Mustonen tuli sisälle, kutsuitteko lääkärin?

P: Kutsuttiin ensin sairaanhoitaja. Mieheni kutsui lääkärin illalla, kun lapsi itki.

T: Kuinka kauan lapsi eli?

P: Lapsi oli kuollessaan 3 kuukautta 23 päivää vanha.

T: Oliko lapsi ollut terve ennen putoamista?

P: Oli.

T: Oliko yhtä terve senjälkeen?

P: Ei, lääkäri kävi kahdesti päivässä siihen asti kunnes lapsi kuoli.

T: Hoitiko lääkäri teitä vai lasta?

P: Nörssi hoiti minua ja lääkäri lasta.

T: Söikö lapsi putoamisen jälkeen?

P: Söi, mutta itki.

T: Nukkuiko?

P: Ei nukkunut hyvin.

T: Tiedättekö oliko Lillback Minneapolisissa tämän jälkeen.

P: En.

T: Tiedättekö saarnasiko hän Minneapolisissa tämän jälkeen.

P: En tiedä.

T: Kun tapaus oli sattunut, puhuivatko ketkään, että asiasta ei pitäisi tehdä julkista?

P: Kyllä.

P: Mrs. Ylinen, Mr. Lillbackan sisko.

T: Teittekö mitään asettaaksenne Lillbackan syytteeseen?

P: En.

Taylorin lopetettua kuulustelun, otti syyttäjän lakimies Anderson Mrs. Pellikan kuulusteltavaksi. Anderson kyseli onko Mrs. Pellikka varma, että mies, jonka hän silloin oli tavannut oli Lillback? Pellikka selitti miehen olleen sama Lillback, joka nyt istuu oikeudessa, oli silloin vain laihempi. Anderson kyseli tunteeko todistaja erään Liljevisin, joka oli pappina keskivaltioissa. Todistaja ei sanonut kuulleensa sellaisesta. Tämän jälkeen halusi Anderson saada selkoa niistä vaikuttimista, mitkä johtivat todistajan paljastamaan nyt tämän salaisuuden. Todistaja sanoi nähneensä Työmiehestä ensin, että Lillback on alottanut jutun Eteenpäin lehteä vastaan ja katsoi velvollisuudekseen kertoa mitä hän tietää Lillbackasta. Hän sanoi tuntevansa olevan rikos jumalan edessä pitää asiaa salassa. Anderson edelleen tiedusti oliko miehellä, joka häntä oli hätyyttänyt ollut lasit ja hiuksia. Todistaja ei sanonut voivansa muistaa, mutta sanoi olleen kookkaan miehen. Edelleen kertoi todistaja, että Mr. ja Mrs. Mustonen ovat nyt jo kuolleet. Anderson esitti todistajalle Liljevisin ja Liljebergin nimen, koettaen olisiko nimessä erehdystä, mutta todistaja ei sanonut sellaisia nimiä kuulleensa.

Mrs. Pellikan kuulustelu jäi kesken. Hänen kuulusteluaan jatketaan.

Lautakunta, joka tulee jutusta sanomaan painavan sanansa, muodostuu seuraavista henkilöistä: Thomas White, Alanzo A. Harvey, Robert Jackson, John H. Kane, Arthur C. Merrill, George Orr, Andrew M. Hanson, Cleson C. Stevens, Fred B. Emarson, Herbert R. Borroughs, Evan W. Flint, Otto Smith, Clarence E. Brown.

Farmarit hyötyneet miljoonia viljanmyyntirenkaasta

Saskatoon, Sask. — Että osuustoiminnasta on farmareille hyötyä, sitä todistaa se seikka, että viljanmyyntirenkaaseen kuuluvat Saskatchewanin farmarit, luvultaan 50,000, ovat viime vuoden sadosta saaneet lisämaksua kolmetoista miljoonaa dollaria.

Äskettäin maksettiin farmareille viimeinen maksu viime vuoden sadosta, yksitoista senttiä bushelia kohden, joten he tulivat saamaan bushelin keskimääräiseksi hinnaksi viime vuodelta 1.66 dollaria. Ellei farmareilla olisi ollut myyntiosuuskuntaa, olisivat he joutuneet myymään viljansa 1.45 dollarilla bushelin, ja Winnipegin ja Chicagon viljakeinottelijat olisivat saaneet hyväkseen hinnan erotuksen.

Viljanmyyntirengas perustettiin kaksi vuotta sitten. Sen jäsenluku on kasvanut niin nopeaan, että miltei jokainen tämän maakunnan farmari on siinä jäsenenä. Tänä vuonna tulee renkaan välityksellä myymään satonsa noin kuusikymmentä viisituhatta farmaria.

Saskatoonin kaupungin töihin ei oteta kommunisteja

Saskatoon, Sask. — Kun Saskatoonin ammatti- ja sekatyöläisten neuvoston lähettämä lähetystö saapui kaupunginvaltuuston luo tiedustelemaan miksi kaupungin töissä ollut Kobski-niminen mies oli erotettu kaupungintöistä, vastasi lähetystölle komissioneri Leslie: "Saskatoonin kaupunki ei tule pitämään palveluksessaan ainuttakaan Canadan Kommunistipuolueen jäsentä."

Tuota törkeää lausuntoaan koetti komissioneri Leslie myöhemmin paikata, selittämällä ettei miestä olisi voitu missään tapauksessa pitää kaupungin palveluksessa seuraavan vuoden aikana, koska hän ei ollut hankkinut itselleen Brittein valtakunnan alamaisen oikeuksia.

Valtaisa vaalikokous Port Arthurissa

(Sähkösanoma omalta kirjeenvaihtajalta.)

Port Arthur, Ont. — Canadan Työväenpuolueen lauantai-iltaisessa vaalikokouksessa oli kaksituhattaviisisataa kuulijaa, jotka innostuneesti hurrasivat työväenehdokas E. A. Smithin puheelle, jossa hän tuomitsi vanhat puolueet. William Hill, Brandonista, Man., teki henkilökohtaisesti selvää Smithin toiminnasta työväenliikkeessä. Kuulijat menivät kotiaan vakuutettuina siitä, että Smith on heidän lipunkantajansa.

Unioitten jäsenluku lisääntynyt Moskovassa

Moskova. — Moskovassa ja Moskovan kuvernementissa oli unioitten jäsenluku tammikuun ensimäisenä päivänä tänä vuonna yhteensä 931,105, verrattuna 910,098 jäseneen edellisenä vuotena. Lisäys tekee siis 2.3 pros.

Moskovan kuvernementtiin ovat uniot perustaneet 436 klubia, järjestäneet 2,580 lukutilaisuutta ja 440 huvimatkaa. Urheiluyhdistyksiä on kaikkiaan 441, joissa on jäseniä yhteensä 35,258.

Yhdysvaltain sotalaivoja druseja vastaan

Washington, D. C. — Gibraltarin vesistöillä olleet amerikalaista sotalaivaa on määrätty kiireellisesti menemään Alexandriaan, Egyptiin. Alexandria on lyhyen merimatkan päässä syyrialaisesta Damaskus nimisestä kaupungista, jonka ilmoitetaan joutuneen kapinoivien drusien haltuun.

Damaskus kaupungissa ja sen ympäristöllä on noin 150 amerikalaista, joita suojelemaan amerikalaiset sotalaivat on viety Läheisen idän vesille, kerrotaan sotalaivaston departementista.

Ennustavat konservatiivien voittavan vaaleissa

Toronto. — Vaikkapa naisten, hevoskilpailujen ja vaalien ennakkoarvaaminen on kaikkein epävarminta hommaa, ovat vaalitoimintaa lähemmin seuraavat henkilöt kutakuinkin varmoja siitä, miten 170 edustajapaikkaa tulee jakautumaan. 75 paikasta ollaan vielä epävarmoja. Heidän laskelmainsa mukaan tulevat konservatiivit saamaan Nova Scotiassa 8 paikkaa ja liberaalit 3; New Brunswickissa konservatiivit 6 ja liberaalit 2; Prince Edward Islandissa konservatiivit 1 ja liberaalit 3; Quebecissa konservatiivit 9, liberaalit 24 ja itsenäiset 1; Ontariossa konservatiivit 53, liberaalit 13 ja itsenäiset 2; Manitobassa konservatiivit 7, liberaalit 1 ja itsenäiset 4; Sackatchewanissa konservatiivit 2, liberaalit 3 ja itsenäiset 6; Albertassa konservatiivit 3, liberaalit 2 ja itsenäiset 5; British Columbiassa konservatiivit 8, liberaalit 2 ja itsenäiset 1; Yukonissa konservatiivit 1.

Laskelman mukaan tulisivat konservatiivit saamaan siis yhteensä 98 edustajapaikkaa, liberaalit 53 ja itsenäiset, joihin kuuluu myös työläisten ehdokkaat, 19. 75 maaseudulla sijaitsevaa paikkaa ovat vielä epävarmoja.

Vasta hajotetussa parlamentissa oli konservatiiveilla yhteensä 50 edustajaa, liberaaleilla 117, itsenäisillä 65 ja työläisillä 3.

Edustajakokelaita on kaikkiaan 581, joista konservatiiveilla 239, liberaaleilla 216, edistysmielisillä 69, työläisillä 21 ja itsenäisillä 36.

Työläisille on aivan toisarvoinen asia kumpiko noista kapitalistisista valtapuolueista on vallanistuimella, sillä kumpikin niistä joutuu tanssimaan saman finanssiryhmän soiton mukaan.

Kreivitär Karolyiltä kielletty pääsy Yhdysvaltoihin

Washington, D. C. — Unkarin tasavallan entisen presidentin, kreivi Michael Karolyin puolisolta on kielletty pääsy Yhdysvaltoihin, jossa hän aikoi tehdä luentomatkan. Pariisissa oleva Yhdysvaltain yleiskonsuli kieltäytyi vahvistamasta hänen passejaan ja valtiovirasto on myöhemmin hyväksynyt yleiskonsulin toimenpiteet. Kielto perustuu siihen lakisäädökseen, joka kieltää maahanpääsyn henkilöiltä, joiden tiedetään omaavan vallankumouksellisia mielipiteitä.

KANSAINLIITTO AIKOO «EHKÄISTÄ» BALKANIN SODAN

SODAN TODELLINEN SYY

Pariisi. — Balkanin sodan ehkäisemiseksi pantiin Kansainliiton koneisto käyntiin torstaina. Kansainliiton neuvoston puheenjohtajana kutsui Briand neuvoston kokouksen seuraavaksi maanantaiksi, jolloin tullaan tutkimaan sitä, mikä on ollut syynä siihen, että Bulgarian ja Kreikan välillä syntyi riita niin odottamatta. Kummallekin maalle on annettu varotus, että niiden on lopetettava taistelut siksi aikaa, kuin neuvotteluja käydään.

Vienistä tulleessa tiedotuksessa kerrotaan kreikkalaisten etenevän Struma-joen vasempaa rantaa Bulgarian alueelle kymmenentuhannen miehen ja kolmen tykistöpatterin kanssa. Bulgarialaiset eivät ole lainkaan ryhtyneet vastustamaan Kreikan joukkoja, sillä bulgarialaiset luottavat Kansainliiton apuun, ja vasta pakon tullen ryhtyvät puolustamaan itseään.

Balkanin kahakkain todellinen syy

Sodan puhjettua ilmiliekkiin, syyttävät kreikkalaiset bulgarialaisia sen alottajiksi, ja bulgarialaiset taasen puolestaan kreikkalaisia. Todellinen syy lienee kuitenkin siinä, että kummankin maan poliittistaloudellinen tilanne on ollut niin huonolla kannalla, että ainoastaan sodan avulla voidaan väliaikaisesti ehkäistä ne erinäiset porvarisdiktatuurin hallitusmuodot, jotka ovat seuranneet toinen toistaan liikkuvakuva filmin nopeudella. Kreikassa esim. on sitten maailmansodan ollut puolisen tusinaa eri hallitusta, joista jokainen on pyrkinyt iskemään kyntensä syvemmälle työväenluokan niskaan, kuin edeltäjänsä.

Mutta huolimatta Bulgariassa toimeenpannuista joukkoteurastuksista, ja Kreikan hallituksen toimeenpanemista kommunistien maanpakoon ajamisista ja tyrmään telkeämisistä, tuntevat he kontrollivaltansa työläisten ylitse höltyvän.

Noitten maitten kansat ovat olleet paksunahkaisimpia patriootteja menneisyydessä, joten heidät on tarpeen tullen saatu hyvin helposti tappelemaan toisiaan vastaan. Mutta ajat ovat muuttuneet. Yhden vuoden kuluessa on sota saatu kaksi kertaa ehkäistyksi. Siitä kiitos Kreikan Kommunistipuolueelle. Yksi niistä oli tähdätty Turkkia vastaan ja toinen Bulgariaa vastaan; yhden syynä oli se, että kreikkalainen piispa oli karkotettu Turkista, ja toisen se, että muuan kreikkalainen kauppias oli tapettu Bulgariassa.

Kreikan Kommunistipuolueen jäsenet ovatkin joutuneet vainottavaksi juuri siksi, että he ovat vastustaneet sotaan ryhtymistä. Useita tovereita odottaa telotus, useita tullaan telkeämään tyrmään niitten lisäksi, jotka siellä jo ovat; toisia taasen on karkotettu pienille, autioille saarille.

Mutta sota on saatava syntymään. Sillä ei ole kuka voittaa. Kummankin maan hallitus tietää, että se tulee siitä hyötymään. Ainoastaan sodan avulla voidaan kummankin maan työläisten huomio kääntää pois heidän omista asioistaan, ja kiinnittää se "isänmaan puolustamiseen." Siten voidaan väliaikaisesti välttää se tuho, joka odottaa kummankin maan hallitusta.

Yli tuhannen ihmistä hukkunut myrskyn tähden Persianlahdella

Karachi, Intia. — Bahrainista tiedotetaan, että Persianlahdella on raivonnut sellainen hirmumyrsky, ettei moista ole tapahtunut miesmuistiin.

Myrskyn tähden on neljäkymmentä laivaa uponnut ja yli tuhannen ihmistä hukkunut.

Uponneen vedenalaisen S-51 miehistöstä on jo kuuden ruumis löydetty

New London, Conn. — Block Islandin lähelle uponneen vedenalaisen S-51 miehistöstä löydettiin torstaina kuudes ruumis. Sen löysivät sukeltajat laivan peräpuolen alta. Ruumis vietiin Newportiin. Onnettomuuteen joutuneen vedenalaisen miehistöstä on 27 ruumiit vielä kadoksissa.

Palkkataso korkea Ottawassa

Ottawa. — Genevessä sijaitsevan Kansainliiton työviraston julkaisemain tilastotietojen mukaan ovat todelliset palkat, ottaen huomioon niiden ostokyky, korkeammat Philadelphiassa, kuin yhdessäkään toisessa suurkaupungissa kahdeksassatoista eri maassa, joista tilastot on saatu. Toisella tilalla on Ottawan kaupunki.

Laskelmissa on otettu huomioon ammatti- ja sekatyöläisten palkat, vuokrat ja ruuan hinnat heinäkuun 1 pnä 1925. Siten on Philadelphian indeksinumeroksi saatu 183 ja Ottawan 165. Lontoon indeksinumero on sata, joten siis Lontoota on pidetty indeksin pohjalaskuna. Laskelmain mukaan Philadelphiassa saaduilla palkoilla voidaan ostaa enemmän hyödykkeitä, kuin yhdessäkään toisessa paikassa saaduilla palkoilla. Ottawa ollen toisella tilalla.

Ratsupoliisit surmanneet 54 ihmistä Egyptissä

Lontoo. — Exchange Telegraph Co:lle on tiedotettu Kairosta, Egyptistä, että Tantassa pidetyissä uskonnollisissa juhlissa on saanut surmansa viisikymmentä neljä ihmistä ja neljäkymmentä kolme loukkaantunut. Juhliin otti osaa noin miljoona ihmistä.

Onnettomuus johtui siitä, kun ratsupoliisit koettivat kuohuvan ihmismeren lävitse raivata tietä eräälle papille.

Tanta sijaitsee noin viidenkymmenen viiden mailin päässä Kairosta, melkeinpä keskellä Niilin suistomaata. Siellä pidetään uskonnollisia juhlia kolme kertaa vuodessa, muhamettilaisen pyhimyksen Seyyid-El-Bedawin kunniaksi.

Lentäjäupseeri saanut surmansa ilmailuonnettomuudessa

Ottawa. — Borden harjotusleirillä torstaina tapahtuneessa ilmailuonnettomuudessa menetti henkensä ilmailuluotsin koulussa ollut upseeri T. G. C. Matthews. Matthews oli ollut lentokoneessa yksinään, kokeillen maahan laskentumisella. Sitä tehdessään oli hänen lentokoneensa koneisto lakannut toimimasta, ja lentokoneen ollessa lähellä maata, ei ohjaaja ehtinyt tekemään sille mitään, ennenkun se syöksyi päätä suoraa maahan, upseeri Matthews saaden surmansa silmänräpäyksessä.

Upseeri Matthews oli 23-vuotias, ollen erinomaisen etevä alallaan, joten militaristiselle Canadalle oli hänen menettämisensä korvaamaton vahinko.

Canadan tämänvuotisen tuotannon arvo yli viisi ja puoli biljoonaa dollaria

Torontossa ilmestyvä canadalaisten liikemiesten äänenkannattaja, "The Financial Post", kertoo, että Canadan kaikkien eri tuotannonhaarain yhteinen tuotannon arvo nousee tänä vuonna 300,000,000 dollaria korkeammalle viimevuotisen tuotannon arvoa, kokonaistuotannon noustessa yli viiden ja puolen biljoonan dollarin. Tuo huikea summa on tämälleen kaksi kertaa niin suuri, kuin maan kansallisvelka, eikä maan tuotannon arvo ole ollut suurempi yhtenäkään vuonna, lukuunottamatta sodanjälkeistä epänormaalista aikaa.

Huolimatta maataloustuotannon nopeasta kasvamisesta, muodostavat erinäiset tehdastuotteet suurimman osan tuotannon kokonaisarvosta. Jos tuotanto pysyy nykyisessä vauhdissaan vuoden loppuun saakka, tulee tehdastuotteiden kokonaisarvo nousemaan yli 2,700,000,000 dollarin tämän vuoden aikana. Summa on kutakuinkin yhtä suuri viimevuotisen kanssa ja suurempi kuin yhtenäkään muuna edellisenä vuotena.

Kaikilla tuotannon aloilla on lisäystä ollut huomattavissa. Metsä- ja kaivostuotanto sekä kalastus ovat edistyneet. Turkisten pyydystäminen ja sähkövoiman kehittäminen ovat pysyneet kutakuinkin entisellään, kun sitävastoin rakennustoiminta on kokonaisuudessaan edistynyt.

Eri tuotannonhaaroista ovat maataloudesta saadut tuotteet rahalliseen arvoonsa nähden toisella tilalla, ja maanviljelystuotanto tämän tuotannon lisääntynyt kaikkein enimmän. Erinäisten maataloustuotteiden yhteinen arvo tänä vuonna nousee dollareissa laskettuna 1,688,333,000. Viime vuonna, jolloin viljan hinta yht'äkkiä tavattomasti laski, nousi niiden kokonaisarvo ainoastaan 1,453,368,000 dollariin. Tämän vuoden tuotannon yhteisarvo on ainoastaan 400,000,000 dollaria pienempi kuin vuoden 1919 tuotannon kokonaisarvo, jolloin saavutettiin ennätys tuotannon arvossa dollareissa laskettuna ja joka johtui tavattomasta kysynnästä, ennenkuulumattomista hinnoista ja alhaisesta rahankurssista.

Maatuotannon tavattomaan kohoamiseen on tietenkin etupäässä vaikuttanut viljasadon lisääntyminen. Mikäli nykyisistä hinnoista voi päättää, tulee sen tämänvuotinen arvo nousemaan yhteensä 1,200,500,000 dollariin. Viime vuonna oli arvo ainoastaan 995,236,000 dollaria, joten lisäys tekee 205,264,000 dollaria eli noin kaksikymmentä prosenttia.

"The Financial Post-lehden mukaan nousee eri tuotannonhaarain arvo tänä vuonna seuraavaan määrään:

Maanviljelyksen	$1,686,580,000
Metsätuotannon	456,000,000
Kalastuksen	50,500,000
Turkispyydystyksen	15,000,000
Kaivostuotannon	232,550,000
Sähkövoimatuotannon	95,000,000
Rakennustoiminnan	330,700,000
Tehdastuotannon	2,700,000,000
Yhteensä	$5,566,330,000

Ylläolevat liikemiesten äänenkannattajassa otetut laskelmat puhuvat selvää kieltä. Ne toteavat, että Canadan taloudellinen tilanne on tykkänään toisenlainen, kuin länsieuropalaisten maitten. Niissä tuotannon arvo pienenee. Täällä se kohoaa. Mutta siitä huolimatta vähennetään täällä sitä osuutta, joka työläisille annetaan tuosta tuotannosta. Niiden elintasoa poljetaan alas. Viittaamme vain palkkain alennuksiin viime ja tämän vuoden aikana hiilituotannossa Albertassa ja Nova Scotiassa. Metsä- ja maataloustyöläisten palkat ovat jo aikaisemmin poljettu niin alas, että ne lähentelevät kulitasoa. Ja kuitenkin nuo numerot osottavat, että maan tuotanto on vaurastumaan päin.

Mistä siis johtuu työläisten elintason polkemihen? Ensikädessä liikevoittojärjestelmästä, kapitalismin diktatuurista. Todistaaksemme sen, viittaamme Neuvosto-Venäjään, maahan, jossa on vallalla työläisten diktatuuri. Siellä on tuotannon arvo myös tämän vuoden aikana kohonnut. Mutta siellä ei pyritä työläisten palkkoja polkemaan. Päinvastoin. Siellä tuotannon kohotessa ylennetään palkkoja ja lyhennetään työaikaa. Sellaista tekee proletariaatin diktatuuri.

Toisena syynä canadalaisten työläisten elintason polkemiseen on se seikka, että heistä on suurin osa järjestymättömiä, ja järjestyneiden keskuudessa on vallalla hajaannus. Albertassa ja British Columbian itäisissä osissa kävivät hiilenkaivajat lakkotaistelua viime vuonna omiin nimiinsä. Ja hävisivät taistelussa. Samaten Nova Scotian hiilenkaivajat tänä vuonna. Rautatieläiset, jotka ovat miltei sataprosenttisesti järjestyneitä, katselivat sivusta hiilenkaivajain kamppailuja. Jotkut mahdollisesti ajattelevat, etteivät ammattijärjestöt ole enää pitkiin aikoihin kyenneet turvaamaan työläisten elintasoa. Mutta kyllä ne silti ovat. Esim. Britanniassa viime kesän aikana. Kun kaivosmiesten palkkoja aiottiin laskea 10 prosentilla, uhkasivat Britannian kaikki ammatillisesti järjestyneet työläiset lakkoutua, ellei vaatimusta peruuteta. Ja alennusvaatimus peruutettiin. Se oli tulosta työläisten yhteisestä rintamasta.

JOS CANADAN TYÖLÄISET EIVÄT AIO VAIPUA KULITASOLLE KAIKEN ÄVERIÄISYYDEN KESKELLÄ, ON HEIDÄN MYÖS MUODOSTETTAVA YHTEINEN RINTAMA, JOLLA VOIVAT EHKÄISTÄ JA TUHOTA FINANSSIPÄÄOMAN JATKUVAN HYÖKKÄYKSEN ELINTASOANSA VASTAAN.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

Toimittajat:
S. G. NEIL. ARVO VAARA.

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa.
Avioliittoonmenoilmotukset 50c palstatuuma.
Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa.
Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa.
Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa.
Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärssyltä.
Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolmekertaa.
Tilapäisilmottajien ja ilmotusasiamiesten on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

Jos ette mil'oin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.
J. V. KANNASTO. Liikkeenhoitaja.

Äänestä luokkasi puolesta, liittymällä Kommunistipuolueeseen

Mitä voi työväenluokka tehdä nykyisissä liittoparlamentin vaaleissa? Huomatkaamme kuinka suuri määrä poliittista valistuspropagandaa ja kiihotustyötä vielä täytyy tehdä työväestön yhteenliittämiseksi itsenäistä luokkatoimintaa varten. Se, että vain kourallinen varsinaisia työväenehdokkaita on hajallaan siellä täällä Cape Bretonin ja Vancouverin välillä niiden katkerien kokemuksien jälkeen, jotka me olemme näinä muutamina viimeisinä vuosina saaneet kapitalistisesta hallinnasta ja sorrosta, on mitä kaunopuheisin todistus kapitalistisen järjestelmän suunnattomasta voimasta hallita ja muovata kansanjoukkojen ajatuksia ja tietoisuutta, joukkojen, joiden kaikki poliittiset ja taloudelliset edut ovat vastakkaisia kapitalistiselle järjestelmälle.

Kuinka tulisi tätä valistustyötä työläisten luokkatietoisuuden kohottamiseksi ja lisäämiseksi harjottaa? Onko näiden joukkojen takapajuisuus sellainen tekijä tai syy, jonkatähden meidän tulisi poistaa yksi harhakäsite ja asettaa toinen harhakäsite sen tilalle — poistaa harhakäsite luokkain, työtätekevän ja omistavan luokan etujen täydellisestä yhtäläisyydestä ja asettaa sen tilalle harhakäsite siitä, että parlamentissa, «demokratiassa» ja vaaleissa lepää vapautuksen taikavoima?

Ei! Kommunistipuolue on vakuutettu siitä, että joukot voidaan saada itsenäiseen luokkatoimintaan siten, että heille heti alusta alkaen osotetaan poliittisen toiminnan todellinen merkitys. Työläisten täytyy tulla käsittämään, että todellinen poliittinen toiminta tarkottaa heidän järjestymistään ja toimimistaan kapitalistista taloutta ja kapitalistista valtiota vastaan.

Kommunistien velvollisuutena on kehottaa työläisiä ja maanviljelijöitä ottamaan osaa vaaleihin, täysin käsittäen parlamenttaarisen järjestelmän suppeuden — sen, että työläisten ja maanviljelijäin hallitus ei voisi toteuttaa ohjelmaansa yhteiskuntajärjestelmän perustuksen muuttamiseksi, menemättä parlamenttarismin puitteiden ulkopuolelle.

Vaaleihin osanoton tarjoamat etuisuudet kiihotus-, valistus- ja järjestämistyölle tulee selittää. Mutta parlamentin takana olevat todelliset voimat tulee myös paljastaa.

Tämä voidaan parhaiten tehdä, kehottamalla työläisiä ja maanviljelijöitä liittymään Kommunistipuolueeseen. Kommunistipuolue kannattaa Canadan Työväenpuolueen ehdokkaita, missä hyvänsä heitä on. Mutta, huolimatta siitä, onko työväenehdokkaita tai ei, me kehotamme työläisiä liittymään siihen puolueeseen, joka seisoo sovittelemattomasti kapitalistisen järjestelmän kukistamisen kannalla.

Jokainen voi äänestää työläisten ja maanviljelijäin itsenäisen poliittisen toiminnan ja Kommunistipuolueen puolesta, oli ehdokkaita tai ei, liittymällä näiden liittoparlamentin vaalien aikana Kommunistipuolueeseen.

Britannian Ammattijärjestön kongressin varjopuolet

Olemme jo kertonut Britannian Ammattijärjestön Scarborossa äskettäin pidetyn kongressin tuloksista. Niissä kirjotuksissa, joissa tai joiden yhteydessä mainitusta kongressista on kirjotettu, on melko hyvin tullut osotettua se, että tuo kokous todellakin oli käänteentekevä ja vastaanväittämättömästi totesi, että Britannian työväenliike on käymässä elähyttävän ja voimistuttavan vallankumouksellistumisprosessin lävitse.

Kongressin päätöslauselma ammattiyhdistysliikkeen kansainvälisen eheyden puolesta, sen Dawessuunnitelmalle antama tuomio ja sen sodanjulistus brittiläistä imperialismia vastaan hyvin riittävät todistamaan edellä olevan väitteen Britannian työväenliikkeen vasemmalle kallistumisesta.

Mutta kongresilla oli myös varjopuolensa, sanoo hyvin tunnettu brittiläinen kommunistijohtaja Harry Pollit siitä kirjottaessaan. Kongressin varjopuolina pitää Pollit: 1) sitä, että se ei antanut järjestettyä johtoa taistelulle hallitusta vastaan työttömyyskysymyksessä, päättämällä kannattaa työttömäin työläisten komitealiikkeen liittämistä paikallisiin ammattineuvostoihin ja antaa Ammattijärjestön yleisneuvostolle täydet valtuudet tukea työttömäin liikkeen puolesta. 2) sitä, ettei se käsitellyt merimiesten lakkoa, jonka kaikilla tahoilla tunnustetaan merkitsevän aukkoa ammattiunioiden yhteisrintamassa kaikkia uusia palkkain alennuksia vastaan, joten kapitalistit muissa teollisuuksissa saavat rohkaisua siitä seikasta, ettei merimiesten lakolla ole Ammattijärjestön kannatusta. Ja 3) yleisneuvoston vasemman siiven vastahakoisuutta nousta avoimesti taistelemaan oikeistosiipeä vastaan jokaisessa mahdollisessa tapauksessa, koska ei voinut olla epäilystä siitä, etteivätkö oikeistosiiven johtajat Thomas, Clynes ja Cramp olleet koonneet voimiaan ja järjestyneet taistelemaan, milloin siihen vain ilmaantuisi tilaisuus, ja etteivätkö he olisi joutuneet täydellisesti häviölle kongressin ensimäisestä päivästä viimeiseen, jos vasen siipi vain olisi käyttänyt hyväkseen tätä tilaisuutta. Sillä tarvitsi vain istua kongressissa ja huomata edustajain keskuudessa vallitseva mieliala, tullakseen vakuutetuksi siitä, että koko kongressi oli uuden hengen läpitunkema, joka henki tarvitsi vain järjestämistä ja johtoa.

Kaksi tapausta, jotka tapahtuivat puheenjohtajan pitämän puheen aikana, toteavat edellä olevan lausunnon, sanoo tov. Pollit. Puheenjohtaja Swales lausui: «Ottakoot työnantajat, jotka luulevat, että järjestynyt työväenluokka voidaan pakottaa perääntymään yhä edemmäksi, tämän varotuksen huomioonsa. Tämä meidän liikkeemme on oppinut monta läksyä näinä työnantajain johtaman taantumuksen vuosina ja yksi näistä opetuksista on, että militanttinen ja edistysmielinen ohjelma, tarmokkaasti ja jatkuvasti seurattuna, on ainoa ohjelma, joka tulee yhtenäistyttämään, lujittamaan ja innostamaan meidän jäsenjoukkojamme.» Hänen toinen lausuntonsa oli: «Monet meidän hyvistä tovereistamme, jotka menneinä päivinä opettivat meidät uskomaan, että ei ole olemassa muuta parannuskeinoa, kuin kapitalismin poistaminen, näyttävät nyt pelkäävän, että tämä järjestelmä hajoaa ja kehottavat yhteiseen yritykseen kapitalistisen järjestelmän paikkaamiseksi nykyisen omistavan luokan avulla.» Se hyväksymisen myrsky, jolla näitä lausuntoja tervehdittiin, osotti mitä työläiset ajattelivat.

Lopuksi, sanoo Pollit, on selvää, että kokemukset ja koko taloudellinen tilanne hiljalleen vallankumouksellistuttavat tämän maan työläisjoukkoja ja oikeistosiiven johtajat ovat kykenemättömiä tukahduttamaan tätä vallankumouksellista nousua, vaikka he kuinka juonittelevat ja vetoavat perustuslaillisuuden taikavoimaan. Niillä johtajilla, jotka väittävät olevansa vasemmistolaisia, on nyt parhain tilaisuus meidän historiassamme tulla rohkeasti esille ja ottaa huomattava paikka vallankumouksellisessa liikkeessä — heidän täytyy tehdä tämä, tai heidät myös pakotetaan ottamaan kanta, mikä ei vähääkään poikkea oikeistosiiven kannasta. Sillä Scarboron kongressi on päivänselvästi osottanut, että kansallisen vähemmistöliikkeen johdon alle järjestetyt vallankumoukselliset työläiset ovat sellainen voima, jota ei enää saada alistumaan vehkeilyillä ja parjauksilla, joita oikeistojohtajat käyttävät. He muodostavat ainoan järjestyneen oppositsionin, joka työskentelee nykyisen ammattiyhdistysliikkeen sisällä, ja heidän ensimäiset menestyksensä Scarborossa ovat vain alkusoittona suuremmille voitoille tulevaisuudessa.

Yhdysvaltalaisen veljespuolueemme kielijärjestöt ryhtyvät uudelleenjärjestämistyöhön

Useat puolueeseen kuuluvat kielijärjestöt ovat olleet toimessa kansalliskonventsionista lähtien, järjestääkseen jäsenistön uudelleenjärjestämissuunnitelman mukaisesti. Neuvoteltuaan kielijärjestöjen toimistojen kanssa on puolueen keskustoimeenpaneva komitea hyväksynyt seuraavat, kielijärjestön jäsenistöstä muodostuvat komisionit, jotka alottavat toimensa heti.

Suomalainen järjestö: Fahle Burman, Elis Sulkanen, Oscar Corgan, Matt Tenhunen, H. Puro, Wm. Janhonen, V. Finberg, Theo. Mäki, K. E. Heikkinen, John Sjölund, Leonard Luoto, Emil Parras, J. Sjöman.

Tämä komisioni tulee muodostamaan pienemmän alakomisionin, joka muodostuu neljästä jäsenestä, joka ohjaa uudelleenjärjestämistyötä puolueen keskuksesta, samaan aikaan kuin piireissä olevat toverit valvovat työn suoritusta, kukin alueellaan. Tähän pienempään komiteaan kuuluvat seuraavat jäsenet: F. Burman, Elis Sulkanen, H. Puro ja puolueen keskustoimeenpanevan komitean organisatsionikomitean edustaja.

Kreikkalaisen kielijärjestön uudelleenrakentamiskomiteaan on valittu N. Stratis, E. Chryssos, J. Manos, N. Bubous, K. Pristas. Unkarilaiseen järjestöön D. Hajnal, Kovess ja Gardos.

Juutalaiseen federatsioniin M. Epstein, S. Freeman, M. Holtman, H. Costrel ja B. Lifshits. Liettualaiseen federat. R. Zelms, Jacob Krietz ja Ernest Pulpol. Venäläiseen federatsioniin Striss, Charmoff ja Omelian.

Eteenpäin.

"Työväenhallituksen" nostamat painokanteet Ruotsissa

«Stormklockan» kirjottaa, ettei «Politikenia» vastaan Relander-kirjotusten johdosta nostettujen painokanteiden takana ole ainoastaan sos.-dem. oikeusministeri, vaan koko sos.-dem. hallitus. Tämän ponnistukset ovatkin saavuttaneet menestystä — hallituksen porvarilliset hengenheimolaiset ovat jo juryssä selittäneet ensimäisen artikkelin rikolliseksi. On todella aika, että työväenjoukot, jotka ovat nostaneet nämä sosialidemokraatit valtaan, alkavat harkita, keiden hyväksi nämä työläisten luottamusmiehet hoitavat hallintaa. Onko sellainen joukkojen hyväksi harjotettua politiikkaa, että todenpuhujat Suomesta mykistetään, Suomesta, missä sosialidemokraatti Brantingin mukaan on kymmeniätuhansia työläisiä murhattu taikka menehdytetty vankiloissa ilman tutkintoa ja tuomiota, missä, sanalla sanoen, raivoo hirvittävä porvaristerrori työläisiä vastaan? Hallitus on kannallaan asettautunut myötämieliseksi tälle terrorille ja antanut jälleen uuden todistuksen siitä, että se liikkuu porvarisluokan asioilla. Oikeusministeri ja hänen kumppaninsa esiintyvät avoimesti Suomen fascismin suojavartiona!

Rivien välistä

Kirj. J. S. Wallace

Verratkaa MacKenzie Kingin lausuntoa, että "me nykyään tuotamme enemmän kuin kulutamme", tähän St. John'sista, New Brunswickista, tulleeseen uutiseen: "William Seeley, 47-vuotias, tuotiin Welsfordista tänne tänä iltana ja kuoli sairaalassa muutamia tunteja myöhemmin. Seeley löydettiin perin heikossa tilassa eräästä tyhjästä tukkikämpästä, jossa hän oli maannut kaksikymmentäviisi päivää ilman ruokaa. Löydettäessä oli hän kovin laiha ja nälkäinen. Hän oli tajuissaan ja sanoi tulleensa metsään syyskuun 8 p., ja saaneensa muutamina päivinä marjoja syödäkseen."

* * *

"The Quebec Chronicle-Telegraph"-lehti toteaa paikkansapitäväksi kaiken sen, mitä lehtemme äskeisessä, "sanomalehdistön kansainvälisen päivän", numerossaan kirjotettiin sanomalehdistön kapitalistisesta hallinnasta, kirjottaessaan seuraavaa:

"Oli aika, jolloin toimittaja hallitsi lehtensä kantaa, ja silloin oli hänelle omain käsityksiensä julkituominen lehdessä, ei vain oikeutettua, mutta se oli hänen velvollisuutensa.

"Tänään, joko hyväksi tai pahaksi, lepää kontrolli lehden kantaan nähden luonnollisena oikeutena niiden käsissä, jotka ovat sijottaneet pääomaa lehteen, tarkotuksella saada voittoa. Nämä ihmiset eivät palkkaa toimittajaa kirjottamaan omasta käsityskannastaan ja sen mukaan, vaan heidän määräyksiensä mukaan.

"On luonnollista, että milloin kunnia on kysymyksessä, niin itseänsä kunnioittavalla toimittajalla ei ole muuta kuin yksi tie valittavana, mutta hän kuitenkaan ei voi usein tarjota itselleen sitä ylellisyyttä, että uhraisi työpaikkansa vakaumuksiensa takia.

"Eikä hänelle olisi mahdollista saada tilaisuutta ajatuksiensa vapaampaan julkituomiseen, vaikkapa hän vaihtaisi työpaikkaa, jos siihen olisi mahdollisuus."

* * *

"Kontrolli lehden kantaan nähden lepää luonnollisena oikeutena niiden käsissä, jotka ovat sijottaneet pääomaan lehteen tarkotuksella saada siitä voittoa". Voisiko paremmin paljastaa sitä tosiasiaa, että jokaista päivälehteä Canadassa kustannetaan kapitalistiluokan kannattamiseksi ja että lehdet tässä tarkotuksessa salaavat, "tohtoroivat" ja vääräentävät uutisia.

* * *

Yhtenä lievänä todistuksena tästä on kirjotus Neuvosto-Venäjän Canadassa olevan kauppaedustajan haastattelusta, jonka "The Worker" on lainannut Moskovan Isvestiasta. Tässä haastattelussa kerrotaan, kuinka canadalaiset tehtailijat luottavat työläisten ja talonpoikain hallituksen lujuuteen niin paljo, että he ovat siihen nähden tehneet poikkeuksen siitä säännöstä, jonka mukaan he vaativat ulkomaisilta ostajilta käteismaksun ostoksista, antaen Venäjälle tavaraa yhden vuoden luotolla.

Ottaen huomioon näiden samojen tehtailijain vihamielisyyden kaikkea bolshevistista kohtaan ja heidän yrityksensä estää kaikki yhteys Canadan työläisten ja Venäjän työläisten välillä, oli tämä hyvin mielenkiintoinen uutinen. Mutta kuitenkin täytyi meidän tämä uutinen hankkia Venäjältä saakka. Ja sittenkin sai se julkisuutta vain yhdessä Canadassa ilmestyvistä englanninkielisistä lehdistä. Tuo lehti, Canadan työläisten ainoa äänenkannattaja, todella ansaitsee enemmän ja laajempaa kannatusta, jos työläisille tärkeitä uutisia aiotaan ollenkaan levittää.

* * *

Canadan "kaikkivaltias" kansa tulee näinä päivinä, käyttäen hyväkseen oikeuttaan äänestämiseen, antamaan tuomionsa kysymyksissä, joiden sanotaan olevan ratkaisevasta merkityksestä Canadan "demokratialle". Ja mitäs C. H. Cahan, konservatiivinen ehdokas St. Lawrence-St. George-vaalipiirissä, meille oikein sanookaan? Hän sanoo, että hänen puolueensa ja hänen vastustajansa kuluttivat viime vuonna sataviisikymmentätuhatta dollaria käteisessä rahassa, saadakseen oman ehdokkaansa valittua tuosta vaalipiiristä. Ottakaamme huomioon, ettei tämä ole syytös toista puoluetta vastaan, vaan selvä lausunto molempain puolesta. Sataviisikymmentätuhatta dollaria käteisessä rahassa — ei ole ihme, että niin monet työväenjohtajat ottavat käytäntöön Gompersin keinon ja vaalien aikana myyvät itsensä sille puolueelle, joka enimmän tarjoaa.

Piirijärjestön asioita

Kommunistipuolueen K.-O. piirin osastoille huomioon otettavaa

Matkaohjelma

Puolueen edustajakokouksessa ollut edustajamme Hannes Sula puhuu puolueen edustajakokouksissa käsitellyistä asioista ja päätöksistä seuraavissa paikoissa:

Levack Mine	Lokak. 30 p:nä
Sudbury	Marrask. 1 p:nä
Wanup	Marrask. 2 p:nä
Mond	Marrask. 4 p:nä
White Fish	Marrask. 5 p:nä
Vermilion River	Marrask. 6 p:nä
Beaver Lake	Marrask. 7 p:nä
Espanola Sta.	Marrask. 8 p:nä

Bruce Mines ja Sault Ste. Marien osastoille tullaan myöhemmin ilmottamaan milloin toinen tämän piirin edustaja tov. Johnson tulee siellä selostamaan puolueen edustajakokouksen päätöksiä. Myös Burrittin osastoille tullaan tästä lähemmin antamaan tieto.

Piiritoimikunta toivoo, että jokainen osasto toimii mahdollisimman tarmokkaasti ilmottaessaan näistä tilaisuuksista, että jokainen puolueemme jäsen tulisi tietoiseksi edustajakokouksen päätöksistä. Samaten kehotetaan saapumaan niitä henkilöitä, joilla on joitakin erikoisia kysymyksiä tehtävänä puolueen edustajakokouksessa tehtyjen päätösten suhteen.

K.-O. piiritoimikunnan puolesta,
H. Ellmen, siht.

TYÖVÄEN URHEILU

Kaikille voimistelu- ja urheiluseuroille Canadassa

Valmistautumaan sisä- ja talviurheiluun

Kun kesä on nyt sivuutettu kaikkine kisailuineen ja urheiluineen, niin on tämän maan suomalaisten työläisurheilijain velvollisuus ryhtyä tarmokkaisiin toimenpiteisiin, ettei urheilutoiminta rajottuisi vain kesäkauteen. Ettei näin tapahtuisi, on välttämätöntä, että ryhdytään järjestämään talvitoimintaa. Sen järjestelyssä on otettava huomioon voimistelu- ja paini, joita voidaan harjottaa, vaikkei olisikaan lunta maassa. Ellei ole olemassa edellytyksiä niiden harjottamiseen, niin on ryhdyttävä toimenpiteisiin esteiden poistamiseksi. On hankittava välineitä ja pantava paras joukosta opastajaksi.

Heti lumen tultua on ryhdyttävä harjottamaan hiihtoa. Jokaisen järjestetyn voimistelu- ja urheiluseuran velvollisuutena on toimeenpanna vähintään yhdet jäsenten väliset kilpailut, niin painissa kuin hiihdossakin. Voimisteluesityksiä voidaan sovittaa huvitilaisuuksien ohjelmiin ja tehdä ne siten vaihtelevimmiksi luonteeltaan.
Siis, tarmokkaasti eteenpäin!

Tulevan talven yleiset kilpailut

Talvella tulevan vuoden alkupuolella järjestetään liiton toimesta painimestaruuskilpailut neljässä sarjassa. Samoin hiihtomestaruuskilpailut alle 18 v. pojille, naisille ja miehille. Matkat 3 ja 2 mailia ja 10 kilometriä. Samoin kilpailut kauppias Karl Lehdon lahjottamasta Canadan suomalaisten työläispainijain mestaruusvyöstä, jotka kilpailut tapahtuvat myös neljässä sarjassa. Kevättalvella järjestetään sisä- (hyppy-) mestaruuskilpailut. Hiihtomestaruuskilpailujen yhteydessä pidetään myös seurojen väliset kilpailut kiertävästä joukkuepalkinnosta.

Ne seurat, jotka haluavat toimeenpanna, jonkun näistä edellämainituista kilpailuista, jättäkööt pyynnön siitä liittotoimikunnalle joulukuun 6 päivään mennessä. Sinä päivänä pidettävässä liittotoimikunnan kokouksessa päätetään missä ja milloin kutkin kilpailut on sopivin pitää ja sen perusteella luovutetaan niiden pitäminen eri seuroille. Näiden kilpailujen puhtaasta tulosta lankeaa 25 prosenttia liiton rahastoon.

Tämän lisäksi voivat liittoon kuuluvat seurat toimeenpanna yleisiä kilpailuja liittotoimikunnan luvalla. toivomme, että seurat lähettäisivät kilpailujen pitoa koskevat pyynnöt liittotoimikunnalle joulukuun 6 päivään mennessä.

Liiton uusi kokoonpano

Kun liittomme säännöt tullaan muuttamaan sellaisiksi, että siihen voivat kuulua muutkin kuin Kommunistipuolueen osastojen alaiset voimistelu- ja urheiluseurat, niin kehotamme tämän maan kaikkia suomalaisten työläisten v.- ja u:seuroja harkitsemaan yhtymistä liittoomme. Liittotoimikunnan kokouksessa joulukuun 6 päivänä tullaan säännöt saattamaan uuteen muotoonsa.

Liittoveron suorittaminen

Liiton perustava kokous päätti asettaa liittoon kuuluvien seurojen maksettavaksi 25 sentin suuruisen veron, joka on maksettava vuoden keskimääräisen jäsenluvun perusteella kaikilta 18 vuotta täyttäneiltä jäseniltä. Kehotamme seuroja ryhtymään toimenpiteisiin tämän veron suorittamiseksi. Vero olisi suoritettava tämän vuoden loppuun mennessä.

Kaikki liitolle tarkotetut kirjeet ja rahalähetykset ovat osotettavat liiton sihteerille Hannes Sulalle, os. Box 69, Sudbury, Ont. .. ..

Toverillisesti tervehtien,
Canadan Suomalaisten Työläisten Urheiluliitto Liittotoimikunta.

Puolesta,
Hannes Sula, siht.
Sudbury, Ont., 24 p. lokak. 1925.

Toronton uutisia

Naisjaoston asioita. Ohjelmakokous pidettiin keskiviikkona 21 p., jossa alustettiin kysymys "Lasten kasvatus". Oltiin täydelleen sitä mieltä, että lasten vanhempien on pyrittävä luomaan lasten mieliin totuudenmukainen kuva elämän kysymyksistä ja omasta asemastaan yhteiskunnassa sen valheellisen kuvan vastapainoksi, jota heille tyrkytetään kouluissa, liikkuvissa kuvissa, porvarillisen kirjallisuuden, y.m. kautta. Samalla päätettiin ryhtyä jonkinlaisiin toimenpiteisiin uskonnonopetuksen vastustamiseksi yleisissä kouluissa. On ilmennyt tapauksia, jolloin lapsia on pienellä pakolla ja muilla keinoilla tahdottu rukoilemaan silloinkin, kun eivät ole sitä halunneet tehdä, koska ovat saaneet kotona parempaa opetusta. Edustajat valittiin viemään kysymys englanninkieliselle naisjaostolle, ja siten yhdessä päätetään, mihin toimenpiteisiin tullaan ryhtymään. Tunnetaan asian vaikeus, mutta ainakin niin paljon voimme tehdä, että lähetämme perheenäitien allekirjottaman vastalauseen kouluhallinnolle.

Johtokunta velvotettiin viemään yleiselle osaston kokoukselle kysymyksen siitä, josko naisjaosto on tarkotustaan vastaava sellaisena kuin se nykyään on. Puolueen uudelleenjärjestämisessä mahdollisesti tulee tämäkin osa muutoksien alaiseksi,, mutta siihen mennessä saa senkin suhteen jotain tehdä. Meillä on suuria tehtäviä edessämme. Yksi niistä lienee järjestymättömään väestöön kuuluvien, raskaan työn painamien palvelustyttöjen ja perheenäitien järjestäminen työväenliikkeeseen ja heidän (ja itsemme) valistaminen. Yksistään tämä tehtävä, puhumattakaan muista velvollisuuksista, on ylivoimainen, jos eivät edes nyt jo osastoon kuuluvat naiset ymmärrä asian tärkeyttä. On siis koko jäsenistön asia pohtia kysymystä, ja yhdessä laatia uudet menettelytavat, jos on välttämätöntä.

Luettiin myös nyrkkilehti "Kehitys". Kirjottakaapa sen seuraavaan numeroon vähän jokainen, niin saadaan se oikein monipuoliseksi.

Seuraava työkokous on keskiviikkona, 4 p. marraskuuta. Pitäkääpä kunniaasiananne saapua sinne jokainen. — Raportteri.

Port Arthurin uutisia

Mies löydetty kuolleena, kädet melkein pois syötynä. Andrew Mickelsonin ruumis löydettiin pensaikosta, joka sijaitsee vähän matkan päässä Bay ja Rupert katujen kulmauksesta. Ruumiin vieressä oli avonainen partaveitsi ja myrkkypullo, joka oli nähtävästi tyhjennetty. Ruumis oli jo mätänemistilassa ja kädet olivat pois. Madot tai jotkut elävät olivat nähtävästi ne syöneet.

Mickelson katosi viime syyskuun 3 päivän aikana, eikä häntä ole sen nähty. Hän oli asunut talossa No. 50 Machara Ave. Ruumis on siirretty Thonson & Sargent hautaustoimistoon. Mikäli tiedetään ei hänellä ole sukulaisia Arthurissa.

Paljo viljaa tulee näkyään kaksoiskaupunkien satamiin. Viljajunat ovat toisinaan lähes mailia pitkiä, ollen niissä joskus jopa yhdeksänkymmentä yhdeksän lastattua vaunua. Viljakeinottelijat hykertelevät käsiään, korjatessaan taskuihinsa miljoonia farmareitten kustannuksella. Farmareille tänäkin vuonna maksetaan vain murto-osa viljannsa arvosta, juuri sen verran, että voivat joten kuten pärjätä seuraavaan satoon saakka, joutuen useassa tapauksessa vielä senkin jo etukäteen luovuttamaan pankkiireille. Nykyisten yleisvaalien aikana ovat kapitalististen puolueitten politiikot luvanneet korjata farmarinkin tilannetta, mutta vanha lauseparsi kuuluu: "alku työn kaunistaa, lopussa kiitos seisoo," ja kiitosta eivät farmarit kyllä tule antamaan, sillä kapitalistiset politiikot eivät lupauksiaan täytä.

Kuoli sydänhalvaukseen. Mrs. Matson, Forbes Townshipistä Koirajoen varrelta, kuoli äkkiä kotonaan. Vainaja oli juuri tullut kaupungista ja oli ollut maitoa maitoastiaan laittamassa ja siinä nykertyi maahan kuoliaana. M. Matson on kertonut, että vainaja on ollut sydäntautinen jo pidemmän ajan, ja on sen takia ollut sairaalassakin muutama viikko sitten.

"Vanha koti", josta kerran vähän mainittiin, tulee olemaan näytämöllämme t.k. 31 päivä. Kappaleen nimestäkin jo voi päättää, että sen sisältö on kaunis. Ja niin se onkin. Vaikka kappale on murhenäytelmä, on siinä kauniita ja myös hauskoja kohtauksia, joten se tulee tyydyttämään monipuolisesti katsojia. Sisäänpääsyksi on asetettu vaan 30 ja 35 senttiä, joten sisäänpääsykään ei tule kappaletta pilaamaan. Jokainen siis haalille lauantai-iltana.

Kirjeitä. Vapauden Port Arthurin kirjakaupassa on kirjeitä seuraaville henkilöille:

Herman Lassi — E. Kinnunen — Eino Kari — Heikki Kaivonen — Hilda Honkanen — Viljo Pajala — Armas Mikkola — Heikki Toivonen — Matti Niemelä — Matti Kaivonen — Urho Pelttari — Hjalmar Lampa — Johan Koivula — A. Hyvärinen — L. Kauppinen — Karl Bergvist — Kalle Niittynen — Alex Toiviainen — Otto Peltokorpi — Eino Isomäki — Kaarlo Valo — Olle Bergvist — Emil Hohethal — Emil Salo — Einar Arffman — Juho Heinonen — Chas. Pura — Kalle Viljamaa — Santeri Orava — Matti Pura — Kustaa Mäkelä — August Pääkkönen — Hugo Lipponen — Mauno Siren — Oskar Kellokoski sisäänkirjoitettu kirje Suomesta.

Kaikkia joiden nimi on yllä olevien joukossa, pyydetään lähettämään osotteensa, että kirjeet voidaan lähettää omistajille.

Suomalainen työläinen kuollut sairaalaan. A. E. Leppäniemi suomalainen työläinen meni sairaalaan sunnuntai-iltana ja kuoli maanantai-iltana. Hän on ollut tässä maassa pari vuotta. Vainajalla pitäisi olla sisko Yhdysvaltain puolella. — J.

"TEOISTANSA KUKIN TUTAAN"

Kapitalistimaat, mutta varsinkin maailmansodan jälkeen syntyneet pienet "puskurivallat" ovat kaikilla pienillä voimillaan ja varoillaan ponnistelleet tehdäkseen nimensä tunnetuksi ulkomailla ja varsinkin suurissa ja johtavissa kapitalistimaissa. Ja pitänee myöntää, että ovat onnistuneetkin, mitä varsinkin maineeseen työväen murhaajina tulee. Ei tiedä historia tällä alalla juuri toisia sellaisia kuin Suomi ja Viro.

Pyövelimaina ne tunnetaan, mutta eipä tunneta juuri muina. Ja tämä tuskin on herroille edullista. Se saa vain aikaan ikäviä välikohtauksia valkoisten "valtamiesten" ulkovierailujen aikana. Se on heille epäedullista siksi, että ulkomaiset raharuhtinaat pitävät näitä maita, joissa eletään vain valkoisen terrorin varassa ilman mitään taloudellista tukea, vähemmän luotettavina sijotuspaikkoina.

Mutta pakkohan se on sentään rengillekin palkkaa maksaa, jos ei niin spurta, niin ainakin vähemmän. Niinpä onkin esim. valkoinen-Suomi vilpaillut viimeaikoina varsin ahkeraan vähän yhtäältä ja toisaalta, mutta eniten Europan rahottajalta Amerikalta.

Nyt ovat amerikalaiset "isännät" kuitenkin lähteneet tarkastelemaan sijotustensa varmuutta ja poikenneet sillä matkalla m.m. Helsingissä. Siellä heitä on juhlittu ja koetettu näyttää oikein reimalta "ponssarilta". Juhlissa mukana ollut noskepuolueen pää-äänenkannattajan "S. Sosialidemokraatin" edustaja on kysynyt herroilta pankkiireilta, että mitenkä tämä meidän tasavaltamme oikein on tunnettu siellä Amerikassa? Mahtoi isänmaallisen "suursuomalaisen" nosken naama venyä hiukan pitkäksi vastauksesta: "Suomi oli sangen vähän tunnettu, mutta sen viimeaikoina ottamien lainojen (!) johdosta on Suomen nimi paremmin tullut tunnetuksi."

Saipa noskelainen herrassosialisti kerrankin ansaitsemansa vastauksen. Toisena vastauksen antajana olisi pitänyt olla joku amerikalainen työmies, joka olisi voinut vakuuttaa, että Suomi, paitsi lainanottajana, tunnetaan myös työläismurhistaan, vankilahelveteistään ja haudanhäpäisyistään.

"Ansioittensa mukaan kullekin", sanoo sananlasku. Murhaajaa pidetään murhaajana ja sille vihelletään, kuten Mannerheimille — ja nyt myöhemmin Relanderille Tukholmassa. Vippaaja pidetään vippaajana ja lainanantaja kohtelee sitä röyhkeästi, kuten nyt amerikalainen pankkiiri "suur-suomalaisia" noskelaisia.

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

RAHAA JOULUKSI SUOMEEN

Vapaus ei kiihota ketään lähettämään rahaa Suomeen, mutta jos sitä kerran lähetetään, niin onhan johdonmukaista tehdä lähetykset oman liikkeensä välityksellä.

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $30.00 50c. lähetyksistä $30—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä.

Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. Hautamäki, 957 Broadview Ave.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

KURSSI ON NYT

SUOMEN M:KKAA

39.10

Canadan Dollarista

KAIKKI SÄHKÖLÄHETYKSET tehdään suoraan Sudburysta Helsinkiin samana päivänä kuin saapuvat Vapauden konttoriin.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN.
TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

TEHKÄÄ LÄHETYKSET OSOTTEELLA

VAPAUS

P. O. Box 69 Sudbury, Ontario

Neuvostotasavaltojen Liitto v. 1925

Kirj. W. Moriarty

Terveydenhoito

Neuvostohallituksen virkailijain ponnistelut terveydenhoidon ja asuntokysymyksen aloilla ovat tuottaneet hyviä tuloksia. Tämänpäiväinen Venäjä on ladattu uuden uskon sähköisellä ilmakehällä — uskolla hyvään terveyteen. Mihinkä menetkään, kaikkialla tapaat todisteita siitä. Lepokodit; lastenseimet ja lasten terveyteen kiinnitetty huomio; suhtautuminen terveydenhoidollisiin harjotuksiin; kaikki nämä osottavat, että näissä asioissa sitten vallankumouksen käytäntöön otetut uudistukset merkitsevät erittäin paljo työläisten elämässä.

Venäjällä oli entuudestaan kehehtimaton maine terveydenhoidollisessa suhteessa, kulkutautien niittäessä hirmuisesti kuolleita. Tämän yleisen kehnon terveydenhoidollisen pohjan horjuttamisen lisäksi oli voitettavana vallankumouksen jälkeisenä aikana neljä miljoonaa lavantautitapausta ja 200,000 koleeratapausta vuonna 1921, nälänhätä vv. 1920—21 ja Espanjan kuumeen vierailu. Kaikki nämä seikat tietävät sitä, että viranomaisilla on varmasti ollut kädet täynnä terveydenhoidollisissa kysymyksissä.

Mutta järkähtämättömät ponnistukset tuottivat tuloksia ja huolimatta menneiden aikojen tautien perinnöllisistä vaikutuksista, on jo merkkejä terveemmästä rodusta. Aikaisempana vallankumousaikana olivat ammattiyhdistykset ryhtyneet toimenpiteisiin terveydenhoidollisissa seikoissa. Niillä oli lääkäreitä palveluksessaan ja sairaaloita käytettävinään. Mutta nyt hallitsee terveydenhoidon kansankomisariaatti koko terveydenhoidon alaa.

Lepokodit

Lukuisat lepokodit ovat sen hallinnassa. Ammattiyhdistyksillä on vieläkin useita erikoisia lepokoteja, yksinomaan hallituksen kannattamien laitosten lisäksi. Lepokotien ja parantolain järjestäminen tulee vuosi vuodelta yhä laajemmaksi. Tänä vuonna tulee Kaukaasiassa ja Krimillä oleviin lepokoteihin lähetettävistä työläisistä 80 prosenttia olemaan tehdastyöläisiä. Keskimääräinen hoitoaika kestää 4—5 viikkoa. Monia paikkoja on varattu työttömillekin. Keskimääräinen määräraha on noin 200 ruplaa, eli suunnilleen 100 dollaria, kutakin hoidokkia kohti.

Parhaat talot Moskovassa ovat varatut lepokoteja varten. Monia malliparantoloita on perustettu kaupungin laitamille. Entisen ylhäisön maasentuasuntoja on käytetty tähän tarkotukseen. Noin 12 mailin etäisyyteen Moskovasta, on eräskin malliparantola perustettu erään entisen suurmaanomistajan maatilalle. Siinä on kaunis puisto. Lisäksi on potilaitten käytettävissä vesiparannuskeino (kylpyjä, suihkuja ja hierontaa) ynnä sähkökäsittelyä. Terveysvoimistelu on suosittua ja laitoksessa on myös hyvä kirjasto.

Maaseutu on myös osallisena tästä kehityksestä. Eräs entisistä tsaarin maaseutulinnoista on äskettäin saatettu hyödyllisempään tarkotukseen, työläisten terveyden parantamiseen. Siellä on ammatti- ja sekatyöläisiä — vieläpä korkea-arvoiset virkailijatkin siellä maatyöläisten kanssa hierovat toinen toistensa selkää. Sillä mitään säätyerotuksia ei tunneta.

Äitiys

Erikoista huomiota kiinnitetään synnytystapauksiin. Äideille myönnetyt etuoikeudet koskevat yhtähyvin naineita kuin naimattomiakin naisia. Ei ole mitään erotusta avioliitossa tai sen ulkopuolella syntyneisiin lapsiin nähden. Lapsi on syntynyt ja siinä on kaikki, mikäli se koskee valtiota.

Äiti vapautetaan kaikesta työstä kuudeksi tai kahdeksaksi viikoksi ennen ja jälkeen synnytyksen. Äidille maksetaan täysi palkka tältä ajalta ja erikoista avustusta annetaan syntymän jälkeisen ruokinnan suhteen. Lastenseimiä on myös kehitetty melko laajasti. Monet seikat niiden hoitoon nähden ovat lähtösin Amerikasta. Joissakin tapauksissa varustetaan lastenseimet teollisuuden kustannuksella. Tämä pitää paikkansa varsinkin kutomateollisuuteen nähden. On melko yleinen näky, kulkiessa Moskovan puistoissa, nähdä ryhmittäin nuoria lapsia hoidettavan ulkoilmassa, saaden siten kaiken hyödyn valosta, auringosta ja varjosta. Äitien valistamiseksi järjestetään laajasti luentoja. Ne käsittelevät äitiyden ja terveydenhoidon kaikkia aloja, kuuluen niihin synnytyksen rajottaminenkin. Vaikkakin luvaton synnytyksen ehkäiseminen on ankaran rangaistuksen alainen, niin voidaan siihen saada lupa, kun terveydenhoitovirastolle esitettyjen todistuksien perusteella se todistetaan välttämättömäksi. Terveys, kykenemättömyys, köyhyys ja vieläpä julkinen toimintakin, ovat niitä syitä, joiden perusteella voidaan antaa lupa leikkauksen toimittamiseen tässä tarkotuksessa.

Puhtaanapito

Mukavuudet puhtaanapitolaitoksiin nähden ovat rajotetut ja putkitus sekä viemärilaitosten yleinen taso ei ole parhaanlainen, mikäli minä voin mieskohtaisesti arvostella. Mutta tämä johtuu niin ilmeisesti ja laajalti seurauksena sodasta ja nälänhädästä, että se on anteeksiannettavaa. Uudemmissa rakennuksissa ovat mukavuudet paljon paremmat. Mutta mikäli minä asiaa ymmärrän, niin koskee tämä seikka yleensä Europaa. Niinpä niin nykyaikaisella kaupungilla kuin Berliini, on omat varjopuolensa tässä suhteessa. Eräs edullinen piirre yleisessä kokouksessa tai teatterinäytännössä Moskovassa on se, että siellä ei näe sitä tupakoimista ja syljeskelemistä, mikä seuraa meidän yhteisiä tilaisuuksiamme täällä. Kaikki tupakoiminen tapahtuu erikoisissa sitä varten varatuissa huoneissa. Tupakoitsemattomalle on erittäin vastenmielistä mennä sellaiseen huoneeseen puheiden tai näytelmien väliajoilla. Näkee siinä joukon liikkuvan ympäri paksun savupilven alla. Mutta siten pidetään juhlasalit raittiina, ei kyllläkään naisten kiukuttelemisen tähden, sillä he tupakoivat yhtä lujasti kuin miehetkin, mutta yleisen terveydenhoidon vuoksi.

Asuntosuhteet

Asumaan sijottautuminen on pulma Moskovassa. Minä en tiedä, miten on laita muualla. Asuntokomitea määrittelee vuokrat. Se myös sijottaa työläiset ja muut asumaan. "Muiden" tavallisesti täytyy mennä hotelliin ja maksaa melko kalliisti tästä etuoikeudesta. Tämä epäilemättä osaltaan selittää joitakin juttuja hirveän korkeista vuokrista. Mutta ne eivät pidä paikkaansa työläisiin nähden. Sillä he maksavat prosenttiperusteen mukaan, mikä on laskettu erittäin alhaiseksi.

Asuntokomitea pitää talot kunnossa. Ja sivumennen sanoen, maalaukseen ja muihin sellaisiin seikkoihin nähden on otettu pitkiä askeleita. Eräs Moskovan vanhoista asukkaista kertoi minulle, että muutamia vuosia sitten talot näyttivät kerrassaan kurjilta, maalauksen tarpeen vuoksi. Mutta nyt, kun niiden hallinta on varmempaa ja kun sen tulokset rupeavat näkymään, yhä enemmän ja enemmän omistetaan huomiota niiden hoitamiseen. Uusien asuntojen rakennussuunnitelmia on valmiina ja minulle ilmotettiin, että niissä tulee käytäntöön kaikki uudenaikaiset menettelytavat. Vaikka tämä ei olekaan erikoisessa yhteydessä asuntopulan ratkaisemisen kanssa, niin mainitsen, että kun näkee, miten lujaa työ tehdään, niin jää siitä vakuuttava vaikutelma, että rakennukset tulevat tulevaisuudessa kestämään kovempiakin kolauksia, ainakin aineisiin nähden. Muistan eräänkin yksikerroksisen tiilirakennuksen juuri Moskovan ulkopuolella, jossa oli paksummat seinät kuin liittoparlamentin rakennuksessa Ottawassa. Väliseinätkin olivat tässä talossa 30 tuumaa paksut.

Yleiset keittiöt

Asuntokysymyksestä puhuessa ei voi jättää mainitsematta yhteisiä keittiöitä, joita rakennetaan kaikkialle. Tämän uuden hankkeen tarkotuksena on vapauttaa naiset alituisesta taloustöiden rasituksesta. Se on myös edullisempaa ruokatarpeiden jakeluun nähden, sillä se useimmissa tapauksissa tapahtuu osuustoiminnan pohjalla. Kymmenen prosenttia Ukrainan työläisistä saavat ruokansa yhteisistä keittiöistä. Tähän syksyyn mennessä arveltiin pystytettävän 400 uutta keittiötä, jotka kykenevät ruokkimaan 300,000—350,000 henkeä. Ivanovo-Vosnesenskin kutomateollisuuspiirissä näin mitä nykyaikaisimman keittiön toiminnassa. Keittiön tuotantokyky oli 4,000 ateriaa erällään. Siinä oli mitä nykyaikaisin koneisto. Arkkitehtuurisessa suhteessa oli menetelty niin, että ruokailijat saavat kaiken aikaa nähdä keittiön sisäpuolelle. Se oli puhdas ja käyttökelpoinen. Ruokailuhuoneet olivat tilavia ja ilmavia. Valosuhteet olivat edullisemmat, kuin missään muussa vierailemassani rakennuksessa. Mutta se onkin heijastus uudesta järjestyksestä Venäjällä. Tarjoillut ateriat olivat kertakaikkiaan hyvin valmistetut ja halvat. Ja saapuvilla olleiden perheiden lukumäärästä päättäen on ilmeistä, että ajatus yhteisistä keittiöistä leviää yhä suuremmassa määrässä ja että perheen äidillä ei ole samaa murhetta tulevaisuudesta kuin aikaisemmin. Ja tämä pitää paikkansa yhteiskuntaelämän kaikilla aloilla. Hänen lapsensa syntyvät suuremmilla mahdollisuuksilla henkiinjäämiseen, mikä johtuu paremmasta huollosta ja hoidosta. Äidin ei tarvitse olla huolissaan lapsensa ruuasta; hänen ei tarvitse olla kytkettynä kotiin; ja hän kykenee sanomaan, että hänen loma-aikansa ovat hänen itsensä käytettävissä ja hänellä on tilaisuus käyttää niitä omaksi edukseen.

Siperia—uusi Klondyke

Satumaisen rikkaita kultalöytöjä kaukaisilla tundroilla

Maailmansodan aikuisen ja jälkeisen taloudellisen rappeutumisen ja pulan vaikutuksesta on kaikissa maissa, paitsi Yhdysvalloissa — jolla on suhteellisesti suurin osa maailman kultavarastosta — syntynyt kroonillinen kultanälkä. On syytä olettaa, että todellinen "kultanälänhätä" leviää koko vanhalle mantereelle. Tämä pelko on kuitenkin aiheeton, lausuu eräs kirjoittaja porvarillisessa Berliner Tageblattissa, sillä kultalöytöjä Aasiassa on tapahtunut satamäärin runsaammin kuin edes rohkeimmatkaan ovat voineet kuvitella. Mandshurian ohella, joka kaikesta päättäen näyttää taas joutuvan sotaselkkausten näyttämöksi, kätkee koillis-Siperia tundrojensa alle valtaisia määriä tuota keltaista metallia, jonka kirouksen alainen maailma on. Tuoreimmat tiedot kertovat satumaisen rikkaista kultalöydöistä, joita on jatkuvasti toimitettu viimekuluneen vuosikymmenen aikana. Niiden tapahtumapaikka on jakuuttien neuvostotasavallassa, joka alue jo 1800-luvun alkupuoliskolla oli tunnettu kultapitoiseksi.

Aldanin, Buren ja Sinjokilaaksoissa tavatut uudet kultasuonet todistavat geologien jo kauan sitten omaksuman käsityksen, että siellä löytyy valtaisa kulta-alue, joka ulottuu aina Esjukotskijn niemimaalle, Beringinsalmeen ja Alaskaankin asti, oikeaksi. Ilmeisesti on se juuri sama kultasuoni, jonka Pohjoinen Jäämeri on katkaissut ja joka sitten jälleen sukeltautuu ilmoille Klondykessa.

Täysin varmaa on — lausuu eräs englantilainen geologi, jolla on enteellinen nimi Jack Dollar ja joka vv. 1914—15 johti erästä tieteellistä retkikuntaa näillä seuduilla — että tämä aina meidän aikoihimme asti autiona ja miltei asumatonna ollut alue hyvin piakkoin tulee olemaan täynnänsä suuria kultakaivoksia, joiden avulla maailma tulee tyydyttämään suurimman osan kullantarpeestaan. Koillis-Siperiasta muodostuu todennäköisesti ennenpitkää kulta-alue, samoin kuin Ruhrin alueesta ja Englannista on muodostunut hiilikaivosalue, Lothringista ja Pohjoismaista malmi-alue sekä Meksikosta ja Pohjois-Amerikan eteläosasta paloöljykaivosalue. Siitä, että kultaa näillä alueilla tavataan suuressa määrässä, ei kellään voi olla epäilystäkään.

Kultalöytöjen "Tommot'issa", Aldaninjoen oikeanpuolisilla rantamaseuduilla tultua tunnetuiksi, virtaa sinne päivä päivältä kasvava ihmistulva kaikilta Venäjän ääriltä, kaikki toivoen pian pääsevänsä rikkaiksi. Lehdissä on luettavana kuvauksia heidän kohtaloistaan, jotka lukijasta tuntuvat mielikuvituksellisilta seikkailuromaneilta. Enimmät näistä onnenonkijoista ovat puutteellisesti puettuja ja heiltä puuttuu ennen kaikkea jalkineita. Matka näille kultakentille on pitkä ja kun ei laajoilla tundroilla ole teiden alkuakaan, on matka tehtävä vankkureilla tahi jalkaisin. Rasituksiin menehtyvät taipaleella. Niillä taas, jotka lopultakin saavuttavat ikävöimänsä päämäärän, on nähtävänään lohduton näky, ääretön tundra ikijäineen. Muutamat mitä alkeellisimmin rakennetut metsämajat ja osaksi jäätyneeseen maakamaraan kaivetut maakuopat käyvät ihmisasunnoista.

Täällä olisi sitten kaivettava kultaa. Mistä paikasta olisi kaivutyö alettava tässä jääerämaassa? Kaadetaan puita ja pehkoja, kootaan ne maakuoppaan ja sytytetään palamaan, jotta ensinnäkin jääkuori sulaisi ja sitten saataisiin maakamarakin jonkunverran sulamaan. Sakeat savupatsaat kohoavat näistä kuopista kaikkialla kylmään ilmaan. Pehmitettyyn maahan kaivetaan nyt kaivosaukon tapainen kuilu, lainkaan lähemmin harkitsematta, vain himmeään vaistoon turvautuen.

Suurin osa kullankaivajista saapuu ilman minkäänlaisia työkaluja. Lapio tahi kaivoskuokka on senvuoksi korvaamattoman arvokas esine. Sellaisen työvälineen onnellinen omistaja piilottaa sen huolellisemmin kuin jos olisi kultamöhkäle, sillä kultaa löytää kosolti, mutta työvälineitä ei laisinkaan. Ei edes kullalla tahi lainaksi saa ainuttakaan lapiota. Hätä ja puute on kuitenkin "keksintöjen äiti", ja ihmiset vajoavat tässä jääerämaassa aivan tahallaan kivikauden asteelle. Puunoksista, juurista tahi -palasesta kyhätään työkaluja ja niiden avulla käydään rohkeasti käsiksi juuri loppuunpalaneen rovion alla olevaan maakamaraan.

Vaivannäöt ja puutteet tulevat tavallisesti runsain määrin palkituiksi. Ja milloin pakkanen ja väsymys ajavat kullankaivajan metsämajaansa tahi maakuoppaansa, onkin saalis niin suuri, että hän tuotapikaa nukahtaa uneen kuin pienokainen, ja näkee kultaisia unia.

Helmikuulla 1924 oli "Tommot" jo useampien tuhansien onnenonkijain asuttama. Saman vuoden kesän aikana tulvi uusia tuhansittain kaikilta tahoilta: Ljenan kullanhuuhtomoalueilta, Amurilta ja Kajkaljärven ympäristöseuduilta. Samaan aikaan teki myös neuvostohallitus lopun vapaasta kullankaivusta, ja yhtiö Jak-Soloto (Jakuuttilainen kultakaivosyhtiö) muodostettiin harjoittamaan järjestelmällistä kultatuotantoa. Kuten Venäjän neuvostoliiton kaikki muutkin trustit, on myös "Jak-Soloto"-trusti neuvostovaltion valvonnan alainen ja 75 pros. sen osakkeista kuuluu neuvostovaltiolle. Erinäiset yhtiöt ja yhdistykset omistavat loput 25 pros. osakkeista.

Helmikuulla 1924 lähetti Jak-Soloto Amulle retkikunnan, jolla oli mukanaan 3,000 puutaa (1 punta 16,8 kg.) kaivostyövälineitä. Tämä retkikunta antoi uusille kullanetsijälaumoille aiheen lähtemään sinne, ja siksipä voitiin laskea nurjista olosuhteista huolimatta Tomotissa olevan syyskorvalla yli 7,000 kullankaivajaa.

Jak-Solotolla on yksinoikeutenaan sekä kaivosaluevaltaukset ja kaivetun kullan osto että myös työvälineiden kauppa. Kaikkinainen yksityiskauppa on tyyten kielletty, ankara kuri sovellettu käytäntöön sekä säädetty drakoniset rangaistukset kaikista rikkomuksista. Jokaisesta työjärjestyksen rikkomisesta seuraa ensi kerralla 300 kultaruplan (6,000 mk.) sakko sekä humalasta ja rahapelistä kunnollinen selkäsauna. Varkaus luetaan törkeimpien rikosten luokkaan ja voi siitä seurata kuolemanrangaistuskin. Ken yrittää salaa anastaa kullan Jak-Solotolta, rangaistaan karkoituksella kultakaivosalueelta.

Tämä ankara järjestys ei kuitenkaan voi estää sitä, että rikokset ovat hyvin tavallisia tämän sekavan, moniahtaalta keräytyneen kullankaivajajoukkion keskuudessa. Kaikenkarvaiset onnenonkijat katsovat kaikesta huolimatta maakamaran muka olevan heidän vapaata saalistusaluettansa ja näkevät monopoliyhtiön pahimpana riistäjänään. Siksipä onkin näiden olioiden kesken voimassa kirjoittamaton laki, ettei toinen ilmianna toistaan, vaan vointinsa mukaan avustaa, kun on kyseessä Jak-Soloto-trustin petkuttaminen.

Jak-Soloto-trustin virallisten tiedonantojen mukaan nousi kultakaivostuotanto vuoden 1924 viitenä työkuukautena yli 113 tynnörin. Jos se arvioidaan rahaksi samojen laskuperusteiden mukaan, kuin Koltshakin rosvoamat kulta-aarteet, vastaisi se likipitäin 300 milj. Ruotsin kruunua eli 3,000 milj. Suomen markkaa. Mutta näiden asiain tuntijat arvelevat, että kultasaalis todellisuudessa nousee kolme kertaa suurempaan määrään, s. o. kultaa, likipitäin miljardin kruunun eli 10 miljaardin markan arvosta on noina viitenä kuukautena kaivettu ilmoille Siperian tuntureista. Vieläpä on metalli laadultaan mitä parhainta. Miten ja mitä nämä kultamäärät tulevat vaikuttamaan Europan kohtaloihin on meillä vielä näkemättä.

UUSIA KIRJOJA SUOMESTA

Attila, historiallinen romaani, kirj. Felix Dahn, nid. ....$ .50
Saarelaiskuvia, romaani, kirj. Emil Elenius, sid. $1.00
Halikon Hakoniskat, kuvaus Halikon murteella, kirj. N. Kallio, sid. $1.25
Silkkilaiva, kertomus, kirj Emil Elenius, nid. .... .50
Hypatia, suurten kertojain teoksia, kirj. Charles Kingsley, sid. .... .75
Meren urhoja, kertomus suurilta matalikoilta, kirj. J. Rudyard Kipling, nid. .... .50
Unelmiensa uhri, romaani, kirj. Marja Salmela, nid .... .40
Herra Byronin ammatti, kirj. Bernard Shaw, nid. .... .40
Villiruusu, kehitysromaani, kirj. Kate Douglas Wiggin, nid. .60
Garibaldi, kirj. Cecilia Bääth-Holmberg, nid. .... .60
Maataloudellisten kotieläinten ruokinta, kirj. Em Pojärvi,sid. $1.00
Zendan Vanki, romani, kirj. Anthoney Hope, nid. .... .30
Neuvosto-Venäjä, Englannin ammattiyhdistyskunnan virallinen raportti, nid. $1.50
Tuhatvuotinen valtakunta, kertomus vuodelta 2000, kirj. Upton Sinclair .... .85

Kaikki yllämainitut kirjat ovat juuri saapuneet Suomesta ja saadaan tilaamalla osotteella

VAPAUS
Box 69, SUDBURY, ONTARIO

No nyt sen saa joka haluaa MINKÄ?

Sen kauan kaivatun maailman hauskimman

Humoristisen Laulukirjan

jossa on yli 70 iloista laulua, jotka jokaisen pitäisi oppia. Laulut on niin mieltä kutkuttavia että suurimmat "mörököllitkin", niistä varmasti ikipäiviksi nauramaan yltyvät ja kun kirja vielä päälle päätteeksi on niin hyvä-ääninen, niin ei tarvitse itsellä paljon ääntäkään olla, kyllä sitä sitten saa kun ensin kirjan itselleen hankkii. — Suomen ja savon kielellä siihen on lauluja "präntätty" ja opettavaisia viisuja vielä ovatkin. Mainitsen tässä muutamia noin vain sivumennen, sillä tilaa ei ole kaikkia erikseen nimitellä. Ensinnäkin rakastuneille on siinä sievä "rakkauden korkea veisu" ja joka sen osaa veisata, varmasti saa "oman kullan" ja pian saakin. Jos sattuu sellaisia onnettomuuksia että akka "jumppaa", niin tästä kirjasta voi oppia miten se "perreän kuulotus" tapahtuu — joo-o. Mainareille on siihen pantu "huokauksia" ja kämppäjätkäkään ei ole osattomaksi jäänyt. Ja jos joku haluaa oikein uudenaikaisen "heilan", niin — tässä buukassa sekin kuvattu on, jotta sen tuntéman pitäs. Ja sitten kun haluaa vanhanmaan korkosaapas "jänkkiintyä", niin siihenkin opin saa kun kääntää sivulle 88 josta apu löytymän pitää. Paljo muuta on siinä kuten sota-, hää- ja jos mitkäkin virret, niin että aivan on suuri aukko sen immeisen sivistyksessä joka ei HETI hanki itselleen, ennenkuin varastomme loppuu, tätä nykyajan parhainta ilon luojaa, jonka saa tilata allaolevalla lapulla, mukaan liittäen vaivaisen 45 senttiä, joka on vain pilkka hinta sellaisesta kirjasta kuin on

HUMORISTINEN LAULUKIRJA

VAPAUS,
Box 69, Sudbury, Ont.

Täten tilaan .... kpl. Humoristinen Laulukirja, ja mukaan liitän .... maksuksi ....

Nimi ....

Osote ....

YLEISIÄ UUTISIA

Vallankumouksen mahdollisuudet Englannissa

Atlantic City, N. J. — Ennenkuin Englannin veljesedustajat Amerikan Työväenliiton konventsionissa lähtivät matkalle Mexikoon, haastatteli Federated Pressin kirjeenvaihtaja Purcellia. Kysymyksen alaisena oli vallankumouksen mahdollisuudet Englannissa.

Purcell väitti, että ensi kevännä riippuu hiilikomissionin raportista suuresti se, tulevatko vallankumoukselliset ainekset toimimaan.

Hallituksen hiilikomissioni voi esittää hiilenkaivajille kolme vastausta. Ensimäinen ja pahin on, että raportti lykätään ja vaaditaan lisää aikaa. Toinen on osittainen myönnytyksien teko työläisten vaatimuksille, joka sinänsäkin on eräänlainen voitto. Mutta siinä tapauksessa, että hiilikomissioni kieltää kokonaan vaatimuksiin suostumasta, ei Purcell sanonut tietävänsä mitä tulee tapahtumaan.

Asianmukaiseen kysymykseen vastasi Purcell: "Englannissa on kaikki ainekset vallankumoukselle", ja lisäsi: "Toiselta puolen Englannissa on voimakkaita unioita rautatieläisillä ja rakennustyöläisillä, jotka ovat säilyttäneet palkkataksan, mutta kuka tietää, jos mainareilta alennetaan palkat, niin eikö näiltä mainituiltakin yritetä tehdä samoin ja he ovat päättäneet olla ottamatta sitä vastaan. Toiseksi Englannissa on alituiseen kasvava työttömien armeija ja lisäksi, kaivostyöläiset eivät tule ottamaan tyynellä mielin vastaan kieltoa vaatimuksiinsa."

Purcell edelleen väitti, että poliisitkaan eivät ole liian tyytyväisiä oloihinsa. Hallitus pelkää, että armeija ja laivastovoimatkaan eivät säily täydelleen lojaalisina. Kun hallitus aikoi alentaa laivastossa palvelevien miesten palkkoja, nousi siitä ankara protestitulva ja hallituksen täytyi yrityksessään peräääntyä.

Puhuessaan Englannin unioliikkeestä, mainitsi hän sen olevan erittäin kansanvaltaista. Naisten järjestämiseen pannaan Englannissa paljoa enemmän huomiota, kuin Amerikassa. Työväenpuolueessa on lukuisia naisia taistelemassa miestensä rinnalla.

Livepoolin konventsionista Purcell mainitsi, että kommunisteja vastaan annetut äänet olivat noin miljoonalla vähentyneet. Tämä ei kyllä äänimäärä olisi näin paljolla kasvakään merkitse, että kommunistien nut, mutta se on merkki, että vastustus kommunisteja vastaan on paljo heikentynyt yhden vuoden aikana Englannin Työväenpuolueessa.

"En ole sanonut mitään pahaa pääministeristä"

Hamilton, Ont. — Eversti A. F. Hatch, jonka Hamiltonin lehdet kertovat sanoneen, että pääministeri King olisi joitakin vuosia sitten hankkinut itselleen Yhdysvaltain kansalaisoikeudet, on ollut liikeasioillaan Montrealissa. Kun hän oli saanut tietää pääministerin aikeista nostaa kunnianloukkausjutun häntä vastaan, oli Hatch heti lähettänyt Kingin asianajajalle seuraavanlaisen sähkösanoman:

"Minä en ole sanonut mitään sellaista, joka vahingoittaisi pääministeriä. Päinvastaiset väitteet ovat väärintulkintaa."

Kelkat ja lumikengät käytännössä Quebecissa

Quebec. — Kulkulaitosten apulaisministeri Boulanger tiedotti keskiviikkona, että Pohjois-Quebecissa Kansallispuiston läheisyydessä metsästäjät ja turkispyydystäjät käyttävät jo lumikenkiä, tehdessään päivittäisiä kierroksia. Paksun lumen tähden ovat useissa toisissa paikoissa joutuneet ottamaan käytäntöön kelkat ja rekivehkeet. Quebec-Murray Bay valtatiellä on useissa paikoissa lunta kahta jalkaa paksulta, sanoi ministeri, vaikka autoliikenne siinä on edelleen voimassa.

Militanttinen Cook joutuu lepäämään

Lontoo. — (Postitieto) Kaivostyöläisten liiton sihteeri A. J. Cook, joka on usean kuukauden ajan ylimääräisesti ponnistellut hiiliriidassa ja yleensä työväenliikkeen radikalistumiseksi, on siinä määrin väsynyt, että hänen lääkärinsä on hänen määrännyt toistaiseksi lepäämään. Mitään suurempaa huolestumisen syytä hänen tilansa suhteen ei ole. Jotka ovat olleet läheisessä kosketuksessa Cookin kanssa, ihmettelevät sitä, miten hän on jaksanut niin ponnistella. Hän on varsinaisen sihteerin toimen lisäksi pitänyt puheita yli maan ja kaikella tavalla ottanut osaa työväenliikkeeseen.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmoitusmaksut tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samalaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOITUKSIA

Räätäliliikkeeni on nyt 19 Lisgar St., seuraavassa talossa entisestä paikastani ja otan vastaan kaikenlaista räätälintyötä. Telefooni 1767. H. Kauhanen.

Annan hoitoa tohtori H. Koljosen fysikaalisella laitoksella Lisgar St., Sudbury Drug Storen vieressä. K. A. Leino, hieroja ja sairasvoimistelija.

PORT ARTHUR, ONT.

Aarnion lihakauppa 319 Bay St. saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. Puhelin 1724 N. J. Aarnio.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur.

FORT WILLIAM, ONT.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

Tilatkaa pukunne Matti Maineelta 631 Simpson St. Puhelin 1185 S.

TIMMINS, ONT.

Räätälin liikkeessämme tehdään kaikkea alaan kuuluvaa työtä hyvin ja huokealla. Erikson & Niemonen. 58—4th Ave.

Teen parturityöalaan kuuluvaa työtä palluruumassa 46—4th Ave. J. Oksanen.

Suoritan kaikkea räätälin työalaan kuuluvaa työtä liikkeessäni 66—5th Ave. D. Manninen.

T:ri Minthorn lääkäri ja kätilö. Puhelin No. 2. — No. 12—3rd Ave. Lähellä asemaa.

SOO, ONT.

Hinsperger Harness Companyltä saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat olkeat.

TORONTO, ONT.

Kätilö ja hieroja Ida Rantala. 422 A. Spadina Ave., Trinity 8723. Toronto, Ont.

Suomen Konsuliviraston

osoite Canadassa on

CONSULATE OF FINLAND,

518 St. Catharine St., W| Montreal.

Tämän lisäksi on varakonsulinvirastoja: Port Arthurissa (188 Lorne St.), Vancouverissa (551 Howe St.), Torontossa (319 Bay St.) ja Quebecissa, Que., (C. P. R. Steamship Ass. Agene).

Passiasioissa on käytännöllisintä kääntyä suoraan Montrealin konsulinviraston puoleen tai Port Arthurin varakonsulinvirastoon.

VAROITUS.

Sen johdosta, että Montrealin kaupungissa on sinne tai sen kautta kulkevia suomalaisia usein joutunut ryöväyksen ja kaikenlaisen petkutuksen uhriksi, on suotavaa, että suomalaiset siellä eivät antaudu outojen, varsinkaan vieraskielisten seuraan. Ellei ole muuta varmaa osoitetta, etsikää Suomen Konsulinvirasto tai joku tietty suomalainen matkustajakoti. Näyttäkää osoite poliisille ja liikkukaa hänen viittaustensa mukaan. Konsulinvirasto on auki 10—3 päivällä. Odotusajan voi viettää asemalla.

Montrealissa lokakuun 22 pnä 1925.

AKSELI RAUANHEIMO, konsuli.

KELLOSEPPÄ

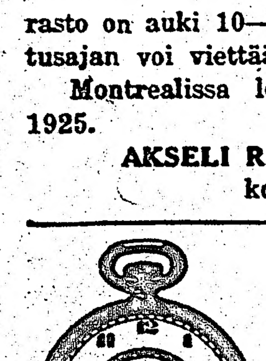

A. Heiskanen

9 Durham St.

Sudbury, Ont.

—Box 1873—

RUOKAA JA KAHVIA

Elgin Lunch

12 Elgin St., Sudbury Ont.

Autonajuri samassa paikassa.

Phone 1396. J. Reipas

Sudbury-ympäristö

Voimistelu- ja urheiluseura Kisan kokous pidetään ensi torstaina, 29 päivä t.k., alkaen kello 8 illalla. Paljon tärkeitä asioita. On saatava talvitoiminta virkeäksi. Siis saapukaa kaikki nuoret sekä miehet. Älkää odottako toisilta valmista, vaan tulkaa itse. Jäsenmaksuja peritään, katsckaapa onko jäsenkorttinne kunnossa. Uudet jäsenet myös tervetulleita. Johtokunta.

Vallankumouksellisten työläisten majapaikka valmistuu ukrainalaisille tovereille piakkoin. Allekirjottanut kävi tarkastamassa heidän rakennustaan viime lauantaina.

Talo sijaitsee Spruce-kadun varrella, vastapäätä Asialan ja Seppälän saunaa. Rakennuksesta on rakennettu vasta pohjakerros, sillä nähtävästikään ei ole ollut varoja rakentaa tarpeen mukaan. Mutta pohjakerroksen päälle on helppo rakentaa tulevaisuudessa lisää. Niin, rakennuksessa oli suunnilleen saman suuruinen juhlasali kuin Liberty-haalilla. Avara näyttämö ja ravintolahuone. Viimeistelytöitä tehtiin par'aikaa ja kaikki näyttää muodostuvan erittäin siistiksi. Toveri, jota puhuttelin, kertoi kustannusarvion olleen noin 4,000 dollaria. Mutta kaikesta huolimatta tulee rakennus maksamaan noin 6,000 dollarin paikkeille.

Kulissimaalarit olivat täydessä työssä, sillä ukrainalaiset toverit aikovat viettää talonsa avajaisjuhlat 1:nen p. marrask. johon mennessä kaiken pitää olla kunnossa. On erittäin valitettavaa, että osasto No. 16 "rymyjuhlat" ovat järjestetyt samaksi päiväksi Mutta puhuttelemani toveri arveli, että heidän suojansa täyttyvät omista maanmiehistä, vaikkakin hän toivoi suomalaistenkin toverien saapuvan juhlaan, sillä se tekisi juhlallisemman vaikutuksen, kun yleisö olisi kansainvälistä. — S.

Halloween-tanssit pidetään Liberty-haalilla ensi lauantaina, tämän kuun 31 päivänä. Halloweentansseihin voi jokainen pukeutua niin komeasti tai huvittavasti kuin ikinä värkeissä on varaa. Sinä iltana nautittavat leivokset valmistetaan illatsun yhteydessä, joten jokaisella naisella on silloin tilaisuus oppia leipuriammatin. Siitä palkkioksi saavat he kahvit ja keekit vapaasti. Tilaisuuteen on vapaa sisäänpääsy kaikille.

Sunnuntai-iltana, marraskuun ensimäisenä päivänä on repäsevä ohjelma-iltama. Ohjelmasta mainittakoon: uusimpia lauluja Lempi Johnsonilta, kupletteja, runoja 1-näytöksinen operetti Sulhasen luona, y.m. Aivan uutuutena voidaan mainita ensimäiset varjo- tai liikkuvat kuvat, jotka esitetään lääkärin vastaanottohuoneessa. Kaikki näkevät ja tietävät kuinka korkealle nykyinen filmitaide on jo kehittynyt, mutta yksikään meistä ei ole nähnyt ensimäisiä filmauksia. Siksipä jokainen rientääkin ensi sunnuntaina Liberty-haalille, jossa niitä on silloin nähtävänä. Orkesteri soittaa. Lopuksi tanssia kello kahteen saakka yöllä. Katsokaa ilmotusta torstain numerosta.

Nuori susi leikkinyt lasten kanssa. Kun Sam Mäki, farmari Louise townshipistä, palasi työstään Worthingtonin kaivannolta, niin tapasi hän seitsemän lastaan leikkimässä nuoren suden kanssa. Lapset olivat arvelleet, että se on kettu ja olivat pitäneet iloa eläimen kanssa koko päivän. Mutta kaikesta huolimatta ei se ollut yrittänyt hyökätä lasten päälle. Kaksi vanhinta poikaa olivat aamulla käyneet tarkastamassa isän pyydyksiä ja tavanneet niissä suden, jonka olivat sitoneet nuoraan ja tuoneet kotiin.

Isä on sitonut eläimen köyteen ja se sidottuna pihamaalla.

Poliisituomaria hätyytellään North Bayssa. Sikäläinen poliisituomari Weeger joka hiljattain vapautti paikallisen urakoitsijan Peter Hansenin syytöksestä, että hän olisi juovuspäissään ajanut automobiilla, on joutunut sikäläisten erilaisten yhdistysten silmätikuksi.

Pappien, sotaveteraanien ja naisten kristillinen raittiusyhdistys ovat kukin ryhtyneet toimenpiteisiin poliisituomarin virkatoiminnan saattamiseksi tutkittavaksi korkeampien oikeusviranomaisten toimesta. Niiden ilmeisenä tarkotuksena on saada poliisituomari erotetuksi toimestaan.

Sotaveteraanien yhdistys väittää että poliisituomari on tuominnut entisiä sotilaita vankeusrangaistukseen samanlaisesta syytöksestä, josta mainitsemamme urakoitsija vapautettiin.

Kuuluisa ranskalainen kirjailija Anatole France kirjotti että "laki on kuollut, mutta tuomari on elävä". Ja niin se on aina kapitalistisessa yhteiskunnassa.

Kaikille suomalaisille äänestäjille

Käyttäkää äänioikeuttanne oman luokkanne ehdokkaan hyväksi äänestämällä lokakuun 29 päivänä

A. E. Smith'iä

Canadan Labor Partyn ehdokasta Port Arthurin ja Thunder Bayn piirissä

ALGOMA STEAM BATH

146 Algoma St. South, Port Arthur, Ont.

Suositellaan Höyry-, Suihku-, Amme- ja Höyrykaappikylpyjä

Auki joka arki päivä kello 1—12 yöllä.

Urheilu- ja voimistelukirjallisuutta

Vapauden kirjakauppaan on juuri saapunut suoraan Suomesta seuraavia urheilu- ja voimistelukirjoja:

Nyrkkeilyn Alkeet, kirj. Arthur Koch, sid.	$1.00
Työväen Urheilukalenteri 1925, toimittanut V. Koivula, sid.	.75
Vapaaliikkeitä, Musiikin mukaan, kirj. Väinö Laherma, nid.	.50
Sauvaliikkeitä, Musiikin mukaan, kirj. Väinö Laherma, nid.	.50
Rata- ja Kenttäurheilun käsikirja, kirj. J. J. Mikkola, sid.	1.00
Urheilu Ohjesääntö, julk. Puolustusministeriö, sid.	1.25
Komentoharjotuksia, kirj. E. Kallio, nid.	.75
Painiskeluopas, kirj. H. Lehmusto ja A. Laitinen, nid.	1.25
Lapsivoimistelu, kirj. Fanny Stenroth, nid.	.75

Tehkää tilaukset joutuin niin että osaamme ensi talvea varten lisätä puuttuvilla kirjoilla tätä varastoa.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

Box 69, SUDBURY, ONT.

Toveri A. T. Hillin puhetilaisuudessa viime torstai-iltana oli saapuvilla kovin vähän kuulijoita. Syy siihen lienee ollut se, että hänen piti puhua viikkoa aikaisemmin ja silloin sattui sellainen väärinymmärrys, ettei hänen luultu tulevankaan, junasta myöhästymisen vuoksi. Silloin kääntyi joukko väkeä takasin tuon väärinkäsityksen vuoksi. Jotkut olivat jo ennakolta saaneet tietää, että puhetilaisuutta ei muka olisikaan, vaikka mies ilmestyi aikanaan paikalle. Tuo aikasempi sekasotku lienee aiheuttanut, ettei kuulijoita saapunut torstai-illan puhetilaisuuteen, muuta kuin kourallinen. Sivumennen on huomautettava, että kun puhujia vast'edes pannaan liikkeelle, niin olisi suotavaa, että niiden saapumisesta ilmotettaisiin järjestöille paikkakunnille hiukan aikasemmin, kuin oli asianlaita tässä tapauksessa. Ja lieneepä tämän puhetilaisuuden epäonnistumiseen vaikuttanut sekin seikka, ettei sitä oltu paikallisesti ilmotettu tarpeeksi hyvin.

Mitä itse puheeseen tulee, niin ei tavallinen ihminen siitä paljoa hävinnyt, vaikka jäikin pois. Sillä, vaikka meillä ei ole Hillin puheen periaatteelliseen puoleen nähden erikoista syytä moittia, niin on asianlaita toisin puheen muuhun puoleen nähden. Toveri Hillin esitystä täällä vaivasi se vika, että hän ei osannut asettua kuulijakunnan tasolle. Hänen puheensa oli mennyt joten kuten pääosa ymmärtää paikalla olleiden yli mutta sen sijaan liikaa sekä maalailemista, ja puheen lähdelläinen olisi vaikuttanut suuremmasti ja rauhallisemmasti kuulijakuntaan kohtaan, sekä puolittomien nähden loitolla pysytteleviin.

rittäin innostuneeksi puoluetoveriksi, sillä ilmeisestikin hänen puheensa rakentuu suureksi osaksi personaalliselle innostukselle, niin asiamme toveri Hillin puoluevelvollisuudeksi, että hänen on kiinnitettävä entistä suurempaa huomiota puheidensa teknilliseen puoleen. Samoin tulisi hänen yrittää puhua kansantajuisemmin ja yksityiskohtaisemmin. Sillä vaikkakin fraaseja ja paraatilauseita puhepartta voidaan joskus käyttää kiihotukseen, niin bolshevisoimisesta ja muista sen luontoisista aiheista tulisi puhua valistus, eikä kiihotustarkotuksessa. Täten menetellen muodostuisi toveri Hillin toiminta puolueemme palveluksessa paljon hedelmällisemmäksi. Kirvesvarsi.

Suomalainen nuorukainen paleltunut kuoliaaksi

Negaunee, Mich. — 14 vuotiaan Väinö Mäki nimisen nuorukaisen ruumiin löysivät etsijät kuoliaaksi paleltuneena. Hän eksyi lumimyrskyssä toissa sunnuntaina ja on ollut siitä saakka kadoksissa. 17-vuotias Eino Johnson, edellisen toveri, pääsi erääseen farmitaloon, mutta oli hänen jalkansa paleltuneet, kasvot revityt ja mielellisesti viallinen, voimatta antaa toveristaan mitään tietoa.

Sotaväki kapinoi Kiinassa

Peking. — Kaksi Kiangsun maakunnan armeijadivisioonaa, jotka tähän saakka ovat olleet mantshurian sotalordin komennuksen alaisena, on kapinoinut, hyökännyt toisten Tsangtsolinin armeijaosastojen kimppuun ja riisunut niitä aseista.

Tshekiangin maakunnan sotajoukot ovat tyyten puhdistaneet Kiangsun maakunnan Tshangtsolinin sotajoukoista ja vanginneet noin 7,000 sotilasta lähellä Nankingia, missä pohjoiseen perääntyvät Mantshurian sotajoukot kulkivat Jangtse-kiang joen poikki.

Kun tunnemme toveri Hillin e-

Autoajuri

HENRY RINNE

Suletta auto

Phone 1084. Tavataan Rautiolla

YHTYNEET

Tovereiksi toisilleen

1925

FANNY NURMI

—ja—

EINO WILEN

Sudbury, Ont.

Uutta! Suurenmoista!

NAISTEN 2-päiväset Juhlat

toimivat Timminsin naiset ilman miesten apua

ENSIKSI

Karnevaali TANSSIT

31 päivänä lokakuuta,

jolloin haali koristetaan kauniiksi ja tanssiyleisö pukee itsensä mahdollisimman kauniiksi, rumaksi tai miten kutakin miellyttää, mitään naamareita ei käytetä.

Palkintoja ei myöskään jaeta.

TOISEKSI

Ohjelma-ILTAMAT

Pyhäinmiesten päivänä, marraskuun 1 päivänä

OHJELMASSA TULEE OLEMAAN:

Puhe. — Runoja. — Lauluja. — Naisten voimistelua. — Kaunotanssia. — TAIDETANSSIA. — Kuvaelmia. — Näytöskappale

"AKKAVALTA"

Y.m. y.m. ohjelmaa tulee riittämään ja takaamme, että se on ensiluokkaista.

Miehet tässä joku aika takaperin haastoivat iltamissaan meidät kilpasille. Nyt olemme valmiit ja kutsumme nyt vaan koko Timminsin ympäristön iltamayleisön arvostelemaan kummatko tässä leikissä nyt ovat heikompia. "Vahvempi voittaa", sanoi Mäki-Kassu.

SISÄÄNPÄÄSY MOLEMPINA ILTOINA ON 50 SENTTIÄ.

TIKETTIÄ etukäteen myydään Pyhäinmiesten päiväksi.

George Hale'n orkesteri soittaa tansseissa.

TIMMINSIN NAISET.

«Suomi» lapamato lääke

Jos teitä vaivaa huono ruuansulatus, kipu rinan alla, unettomuus, epätasaisesta vatsasta, veren nousu päähän sekä siitä johtuva päänkipu, jolloin päivinä erinomainen ruokahalu toisina ei ollenkaan, kouristuksia ja väsymystä jälkeen syönnin, närästäminen sekä siitä johtuva kuuman veden nousu suuhun ja kurkkuun, niin ovat ne lapamadon oireita.

Hyvin lapamato lääkkeemme on valmistettu eteväksi tunnetun Helsinkiläisen Sairashuoneen lääkärin resehtin jälkeen, sekä varmasti tuottaa tarkoituksessa vastaavia tuloksia.

Hinta 5 dollaria 40 senttiä. Postivapaasti.

KALEVA APTEEKKI. K. G. K. NYMAN

168 So. Algoma St., Port Arthur, Ontario.

Halutaan tietää

Kaikki jotka tietävät olevansa velkaa räätäli J. Rintaselle voivat selvittää asiansa minun kanssani kolmenkymmenen päivän sisällä siitä päivästä lukien kun tämä ilmoitus julkaistaan ensikerran. Kaikki, jotka tietävät olevansa ruokavelkaa mnulle, voivat selvittää asiansa mi kanssani, sitä parempi mitä pikemmin. Mrs. Hilda Rintanen, Box 914, Timmins, Ont.

Liha- ja Ruokatavarakauppa

71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

Telephone 844. — Box 524.

NIEMI & VALKEAPÄÄ

MYYTÄVÄNÄ

Hyvässä kunnossa oleva pieni talo. Halpa hinta. Hyvät tiet, koulu ja kalavesi lähellä. Kahdeksan mailia Sudburysta.

Tule ja osta.

E. LANTTO.

Box 1758, Sudbury, Ont.

"Johtava Juvelikauppa Pohjois-Ontariossa"

A. T. POMMIER

New Empire Teatteri Bldg. Box 674 Timmins, Ont.

Parhaan vaatetuksen teille valmistaa

Räätäli URPO NURMI

132 Hazel Street Sudbury, Ontario

(Lähellä Nurmen Kassun poppisappaa)

SILITYS- JA KORJAUSTYÖT NOPEAAN JA HUOLELLISESTI.

Kannattaa käydä katsomassa

Tri H. KOLJONEN

Phone: Konttori 1588. Koti 1765

Osote: Box 1192, Sudbury, Ont.

Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

Parturiliikkeeni

sijaitsee

7 Durham Street. — Sudbury, Ont.

Ivar Salo.

Tulokset 20 päivässä tahi rahanne takaisin.

Nuga-Tone

TEKEE RIKKAAN PUNAISEN VEREN, LUJAT, KESTÄVÄT HERMOT, ELINVOIMAISIA MIEHIÄ JA NAISIA.

Kun olette menettäneet terveytenne, kun ajatuksenne tylsistyy ja ruumiinvoimanne heikkonee, kun olette turhaan koettaneet parantautua kiihoitusaineilla ja huumaavilla lääkkeillä, niin koettakaa Nuga-Tonea. Silloin olette ihmeeksenne huomaava, miten pian tunnette itsenne uudeksi ihmiseksi! Yhdeksän kymmenettä osaa kaikista ihmiskunnan vaivoista, kuten huono ruokahalu, ruuansulatus, vatsakaasu ja turpoava vatsa, kova vatsa, maksataudit, reumaattiset säryt, päänkivistys, hermotaudit, elinvoiman puute, hermostuneisuus ja unettomuus, johtuvat Hermo-Voiman puutteesta, heikosta, vesimäisestä verestä ja huonosta verenkierrosta.

Jokaisen elimen, jokaisen ruumiintoiminnan tehokkaisuus riippuu Hermo-Voimasta. Hermo-Voima on vatsan, maksan, munuaisten ja suoliston, sydämen lyönnin ja verenkierron toimeenpaneva voima. Nuga-Tone on parhain apu hermoille sekä fyysillisesti rappeutuneelle. Miksi? Siksi että se on yhdistelmä kahdeksasta tärkeästä luovasta aineesta, joita parhaat lääkärit suosittelevat, ja on siinä erikoisen runsaasti rautaa ja fosforia—ravintoa verelle ja hermoille.

Nuga-Tone panee maksan toimintaan, saa suoliston kuntoon, niin että ne liikkuvat säännöllisesti. Se eloittaa munuaiset, poistaa myrkylliset liika-aineet. Ei enään kaasua eikä turvotusta, ei pahanhajuista hengitystä eikä tahnaista kieltä! Ei enään kipua ja särkyä! Nuga-Tone antaa ihmeellisen ruokahalun, hyvän ruuansulatuksen, lujat hermot ja sikeän, voimistavan unen. Nuga-Tone rikastuttaa veren, parantaa verenkierron, antaa terveyden punan kasvoille ja kirkkauden silmille! Se tekee voimakkaita miehiä ja terveempiä, kauniimpia naisia. Nuga-Tone ei sisällä opiumia eikä huumaavia aineita—ei mitään mikä pakoittaisi niitä nauttimaan kauemmin kuin on tarpeellista. Nuga-Tone lähetetään pienissä paketeissa. Se on sokerilla päällystettyä, hyvänmakuista ja helppoa nauttia. Koettakaa sitä, ja te tulette esittämään sitä tuttavillennekin.

MEIDÄN EHDOTON TAKUUMME: Nuga-Tonen hinta on yksi ($1.00) dollari pulloita. Jokainen pullo sisältää yhdeksänkymmentä (90) pilleriä, kokonaisen kuukauden tarpeen. Myydään kuusi pulloa, kuuden kuukauden tarve, viidellä ($5.00) dollarilla. Nauttikaa Nuga-Tonea kaksikymmentä (20) päivää, ja ellette ole tyytyväinen tuloksiin palauttakaa jälellä olevat laatikon kanssa meille, niin me lähetämme rahanne heti takaisin. Te ette häviä senttiäkään. Me pidämme vahingon.

KÄYTTÄKÄÄ TÄTÄ KUPONKIA TILATESSANNE

National Laboratory Fin. 21 — 1018 So. Wabassa St., Chicago, Ill.

Herrat:—Lähetän tässä kirjeessä.......... jolla lähettäkää minulle.......... Nuga-Tonea.

Nimi ....

Katu ja numero tahi R. F. D. ....

Kaupunki.......................... Valtio..........................